

LA SENYORA

Donya Maria Soler i Camps

vídua de don Miquel Pratmarsó

morí el dia 22 de desembre proppassat, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. B.)

Els seus afilits fills, fills polítics, nets, nets polítics, besnets, nebots, nebots polítics, cosins, parents tots i la raó social «Hijos de Claudio Arago», en recordar als amics i a la seva ànima, se celebraran divendres, dia 3 del corrent, a les deu, a l'església parroquial de Santa Anna, que ho rebran com especial favor.

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEQUIDA LA DEL PERDO

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

El Sr. Excmo. i Ilmo. Sr. Nunci de S. S. i Bisbe de Barcelona, Girona, Lleida, Vich i Solsona s'han dignat concedir indulgències en la forma de costum.

Fàbrica de Panyos i Novel·tats de Valentí Soler

J. MARSANS ROF I FILLS

BANQUERS

(2, RAMBLA CANALETA, 3)

Valors, Cupons, Giro, Canvi, Viatges

Dr. Camps Puntas VÍSS GRINARIES, Ronda Universitat, 14, 3 a 5.

CLINICA: Fusteria, 2. Lloc de 12 a 17 i 19 nit

REIS

Estaran oberts els Salons de don PAUL IZABAL, 35, Passeig de Gràcia, a la seva Sucursal: 5, Bonaventura, durant els dies 2, 3 i 4, fins a les onze.

Pla Vicent de Reis, dia 5, fins a la una.

Es consideraran oberts per als efectes de les INVITACIONS de Temporada per als CONCERTS els que durant aquests dies efectuen lurs compres en la casa.

Rosend Daura

SASTRE

desitja a sa distingida clientela un feliç i prósper ANY NOU i al mateix temps li recorda el seu domicili

Carrer Pelayo, 18, entresol

CRUELLES & BARTOLI

S. en C.

JOIERS

PRESENTS de REIS

CASP, 40 (xamfrà Llúria)

Capses per a torrons El millor assortit el trobareu a la casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38

Especial assortit en Corbates, Guants i Botins

Camiseria Puig: Pelayo, 32

VENDES a l'engros i a la menuda. Gèneres per a TRAJOS I ABRIGOS de Senyora i Senyor. Avinyó, 7 entl. (cant. Fernando)

Els Reis

hon eucarregat una gran quantitat d'aparats fotogràfics i joguines instructives dels que li expaus la casa

Cruyda, Portal de l'Angel, 11

Es necessita meritori

amb bon caràcter de fàbrica. Guanyador de premis. Dirigir per escrit a aquesta administració a l'edició P. 12

Formàn

Remei ideal contra els refredats

Notícies

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT. — Direcció: R. Alcobé. — Dia 30 de desembre de 1918. — Hores d'observació: A les vuit del matí i a les quatre de la tarda. — Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 756.74, 755.64. — Temperatura a l'ombra: 10.6, 13.2. — Direcció del vent: SO; NO. — Humitat relativa: 81; 51. — Estat del cel: Nubolós. — Núvols: Class: C. K. S. C. K. — Quantitat: 0.5. 0.1.

En les 24 hores. — Temperatures: Màxima: Sol, 15.0. Ombra, 15.0. Mínima: Ombra, 6.6. Refector, 4.2. — Velocitat del vent: 4.5 K. — Aigua evaporada en mil·límetres: 2.12. — Pluja en mil·límetres: 0.2. — Observacions particulars: No cap.

-Paragües Cardús

Portaferrassa, 1.

Observatori de Montserrat. — Registre Meteorològic de l'Estació del Monestir.

Dia 29 de desembre. — Baròmetre 0° a les quatre de la tarda, 700.2; temperatura màxima a l'ombra, 12.2; humitat relativa (percentatge), 89; tensió del vapor d'aigua, 7.1; nebulositat (de 0 a 10), 0; direcció del vent, N.; pressió atmosfèrica mitja del dia, 700.6; humitat relativa id. de id., 75.3; tensió id. de id., 6.2; temperatura id. de id., 6.2; pluja en mm. i en 24 hores, 0.0; evaporació en id., 0.8; quilòmetres recorreguts pel vent en id., 4.30; màxima de radiació solar, 34.0; radiòmetre vaporitzador, 13.6.

Dia 30. — Baròmetre 0° a les 8 hores, 697.3; temperatura mínima a l'ombra, 3.4; mínima a 0.10 metres de terra, 3.0; mínima a terra, 1.2; humitat relativa

(percentatge), 85; tensió del vapor d'aigua, 0.5; direcció del vent, N.; nebulositat (de 0 a 10), boira.

Nota. — Ahir, bon temps.

XAMPANY PAUL BUR. REIMS

Honnet, S. en C.

Vaixelles- PORCELANA

J. Llorens, Rbla. Flor, 30

-Cristalleries

Porcelana J. Llorens, R. Flor, 30

Sanjament modern: Gran Exposició de Lavabos, pedestals de porcelana, dipositaris exclusius de la Casa Twyford, d'Anglaterra. Varietat amb els models, banyes, escafadors, Waters, etc., etc. La casa Germans, P. Sant Joan, 44.

Avui, 1 de gener, el Centre Excursionista Rodamón començarà l'any efectuant una excursió a Torelló, Santuari de la Gleva, Serrat de Collgriell, Collet de Serranuja, Sot del pla d'Aguiletes, Ermita de la Vespella, Gurb i Vich.

Sortida per l'estació del Nord, a les sis.

Cura ràpidament la TOS, la bronquitis i catarros pulmonars la Talocollina Calbetó, Farmàcia.

-GRAN VI CATALA

ALELLA VINÍCOLA

Demaneu-lo arreu

XAMPANY PAUL BUR. REIMS

Societat Anònima Monegal

-Aigua Farga pura de taula

Es diu que aquest any els Reis es deturen al davant dels aparadors de la casa Aurigemma-Cañadó atrets per la riquesa de les innombrables nines i joguines que s'hi mostren.

-Venem

ELS MILLORS VINS Cellers Arnó Maristany i C.

La Pia-Unió de Sant Miquel Arcàngel celebrarà avui, dia de Cap d'any, a dos quarts de cinc de la tarda, a la sala d'actes de l'edifici que els Germans de la Doctrina Cristiana tenen al passeig Cameros (davant de l'Orfeó Català) l'acte literari-musical que té per costum celebrar cada any en honor als seus Titulars la Immaculada Concepció i Sant Miquel Arcàngel.

La seva Schola Cantorum, que té a

son càrrec la part musical, executarà un variat repertori de composicions a chor mixt, i boniques cançons populars franceses i belgues, del temps de Nadal.

De la part literària n'estan encarregats valuosos elements.

El discurs està confiat al seu president don Marian Bordes i Flaquer.

XAMPANY PAUL BUR. REIMS

Guillem Llibre

-Joguines

Montesión, 1. Freus fàbrica

Reunits els socis del Centre Parroquial de Sant Pere de les Puel·les en sessió magna el proppassat dia 29, varen acordar per unanimitat reelegir els senyors En Josep Gallifa, president; En Josep Marco, vice-president; En Marian Mas, tresorer; i foren elegits don Josep Bardia, per a vocal dramàtic; En Josep Andreu, vice-secretari; Rvnd. Sebastià Mas de les Valls, Pyre, director i vocal musical; don Ricard Antic, secretari; En Jordi Gracia, vocal excursionista; i don Antoni Vila, vocal bibliotecari. Que sia l'enhora bona a tots els dits senyors.

XAMPANY PAUL BUR. REIMS

Vicens Ferrer i Companyia

-Els Vins i conyac predilectes C. Z. de les persones de bon gust.

Avui, diada de Cap d'Any, a les onze del matí, es celebrà, amb sol·licitat, l'acte de posar la primera pedra dels fonaments del primer grup de cases barates que es construïran a la barriada de Sant Andreu, prop del feliat de Consum de la carretera de Montcada.

XAMPANY PAUL BUR. REIMS

Pagès i Rocafort

Dies passats, a una dona que viu al carrer del Asalto li varen pendre la roba que tenia estesa al terrat.

De moment no sabem qui ho havia fet, però un conegut li digué que havia vist com una veïna de la mateixa escala recollia la roba. Sense perdre un minut, la perjudicada avisà un municipal, i aquest detingué l'acusada i la posà a disposició del jutjat.

-Reveillon Restaurant «Nuevo Rñ»

Ronda Sant Pere, 6

Banquets, coctails i cartes

A la matinalada, un veí del carrer de Rocafort, 157, segon, Josep López, de

30 anys, calgué del banc de casa seva a la via pública, i quedà mort a l'acte.

-Comas i C.^a, S. en C.

Passeig de Gràcia, 2, i R. S. Pere, 1

GRAN EXPOSICIÓ

DE

JOGUINES

Ahí varen ésser curades al dispensari del Poble Nou una dona de 27 anys i una filla seva de 7, que tenien algunes ferides lleus a les cames.

Segon varen dir, estaven a la platja del Bogatell, i un minyó desconegut que caçava gavines se li avia impenadament l'escopeta, arreblegant ambdues dones alguns perdigons.

-XAMPANY PAUL SUR. REIMS
Fill de Josep Vidal i Ribas

Mentre un repartidor de llet era a pujar una ampolla a un pis del carrer de les Corts Catalanes, li van pendre del carro un gerro que contenia 39 litres de l'esmentat líquid.

-Reis Tupinamba

Preciosos regals
Selecta bomboneria
i els seus acreditats cafès

Un cotxe que passava per la plaça de Sant Jaume va atropellar a Maria Capdevila, de 68 anys, habitant al carrer Comercial i li va produir contusions a les cames.

Va ésser auxiliada al dispensari de l'elcidia.

Al mateix dispensari van curar també a Francesc Gironès Comas, de 68 anys, el qual tenia una contusió a la mà esquerra per haver-lo atropellat una tartana a l'esmentada plaça de Sant Jaume.

L'esport és un dels mitjans avui recomanats per a la reconstitució física; l'aire, el sol i l'activitat constitueixen un bon tònic, però quan l'enervament, la inapetència, els desàrregos de l'organisme i la neurastènia no cedeixen, s'ha d'ajudar la naturalesa amb un tònic que li faci recobrar les forces i la plenitud de la vida. Entre els molts coneguts el que es considera més eficaç i d'efecte immediat és el Xarop de «Hipopofitos Salud», únic aprovat per la Real Acadèmia de Medicina en els seus 28 anys d'existència. Tot flascó legítim porta amb tinta vermella les paraules «Hipopofitos Salud» en la seva etiqueta exterior.

Un municipal distingit a la Gran Coberta un minyó que li semblà sospitos i que d'una un farcell de roba.

Interrogat, va contestar amb una pila d'embolles, però a l'últim el municipal aclarí que havia pres la roba d'un terrat del carrer del Gall.

A l'escorcollar-lo, va trobar-li una escorpa amb la qual havia forçat la porta del terrat, 13²⁰ passetes que no va saber dir d'on procedien, un rellotge de plata i un anell d'or, també de procedència dubtosa.

Va ésser conduït a la delegació.

-Viñas i Porcalla

Rbla. Catalunya, 29. Tel. 4903 A.

FI DE TEMPORADA

GRAN REBAIXES

Capells adornats, formes valent, fantasies i demés adornos per als mateixos. Extens assortit en capells de dol.

El curs de «Tècnica Anatómica aplicada a les operacions quirúrgiques més usades», pel doctor don Felip Margerit, en el Departament Anatómic de l'Hospital de la Santa Creu; començarà el dia 7 de l'actual.

El dia 10 començarà el doctor Gil Vernet, en l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, un curs de «Anatomia descriptiva amb l'estudi de l'osteologia».

Per a la inscripció, en la Secretaria de la dita Acadèmia (Portaferrissa, 6, principal).

-Catalans! Vi generós «Centenari» marca Gran Priorat, típic de la terra i a de taula; proveu-los. Restaurants, bars, principals colònies i als cellers. Travessera, 129. Telèfon 1.344 G

Ahí van pendre possessió dels seus respectius càrrecs de la Junta directiva del Col·legi Notarial, els

BORSA DE BARCELONA 31 Dbre. 1918

Cotització única del Col·legi d'agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors
SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de gener: Interior, a 78 i 77'87; Nords, a 71'80; Alacants, a 73'75 i 73'70; Andalusos, 67'70 i Colonials, 67'75.
A la tarda, a la Casa Llotja, s'opera: de Nords, de 71'70 a 71'80, a 71'75 i a 71'70; d'Alacants, a 73'60-73'70 i 73'65; d'Andalusos, a 67'75 i 67'70; de Colonials, de 68 a 68'75 i de Mercantils, de 72 a 72'50.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial
Barcelona Traction Light and Power 7¹/₂ a 104'75.
Bonos 6¹/₂ Energia Elèctrica, a 101'00.
Municipis B, ampliació 1918, a 88'00.
Caixa d'Emissions 5¹/₂ a 93'75.
Barcelona de Navegació 8¹/₂ a 100'00.
COTITZACIÓ DE FRANCS I LLIBRES. 91'15 i 23'69.

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per guia dels llegidors.
DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Interior, 77'97; Exterior, 87'25; Nords, 71'70 i 71'85; Alacants, 73'65; Andalusos, 67'65; Orenses, 24'70; Colonials, 68'75 i 68'50; Mercantils, 72'62; Plates, 71'15 i 71'78; i Crèdit i Docks, a 15'75.

Diferències de les operacions a terme
De la tanca d'ahir, a les cinc de la tarda, a la d'aquest matí, no es varia d'Interior i es puja 0'15 de Nords i 0'25 de Colonials.

De la tanca del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, no es varia d'Interior, es baixa 0'15 de Nords, 0'05 d'Alacants i Andalusos, i es puja 0'75 de Colonials.

Recomandacions de Ferrocarrils
Del 1 al 10 de desembre les de l'Alacant porten d'augment pessetes 959,473'40. Des del primer de gener al 10 de desembre l'augment és de pessetes 20,310,743'04.

Individus que van ésser elegits en les reglamentàries eleccions parcials verificades el dia 8 del passat, quedant, com a conseqüència de les mateixes, constituïda la Junta, pel trienni de 1919 a 1921, de la manera següent: Degà president, don Guillem A. Tell i Lafont, censor primer, don Joaquim Dalmau i Fiter; censor segon, don Josep Surribas i Riera; tresorer, don Manuel Borrás i de Pau; i secretari, don Josep Maria Aguilera i Serrat-Calvo.

Demà, quedarà obert en la Secretaria de l'Ateneu Barcelonès el pagament del cupó núm. 19 de les Obligacions hipotecàries de la dita entitat, continuant en els successius dies laborables.

En sorteig efectuat davant del notari don Guillem A. Tell, han sortit amortitzades les Obligacions números 296, 730, 428, 916, 695, 393, 700, 003, 121, 516, 173 i 752.

Capses de Luxe

NINES - CISTELLETS - CAPRITXOS
amb BOMBONS
Vda. Moya i Cortés, 842

Estadística dels serveis prestats durant el quart trimestre de 1918 per la «Borsa del Treball» del Gremi de Professors Particulars de Catalunya.
Auxiliars de col·legi: Ofertes, 84. Demandes, 18. Intermitents, ofertes, 7; demandes, 5. Llicències particulars, literàries: ofertes, 52; demandes, 38. Complementàries: Ofertes, 19; demandes, 16.

La Junta directiva prega a quants necessitin personal competent, es serveixin passar avis al domicili social (Cucurulla, 9, principal).

COBERTES ROCALLA

JOSEP ESTEVA i C^a

PORTAL DE L'ÀNGEL 1-3 PRAL

No tothom va despedir l'any 1918 en pau.

Una dona que viu a la Rambla del Triomf va tenir qüestions amb un vel, i aquest posà punt final a bastonades, causant-li lesions a les mans.

A unes barraques del capdamunt del carrer de l'Assalto, al peu del Montjuïc, un matrimoni va disputar amb una noia de 18 anys, i aquesta va resultar amb ferides de ganivet a l'esquena i a la regió glútea. Les lesions no sembla que tinguin gravetat.

A la plaça de Sant Agustí Vell, una dona i un ebenista van discutir acaloradament, i l'ebenista va apallissar la dona. Acudí un sereno, fugí l'ebenista, i la dona, en lloc d'agradir a l'agent nocturn la seva intervenció, li mogué un gran escàndol i l'agredí, costant molts treballs subjectar-la i portar-la a la delegació.

Passant un home pel carrer de Sant Pau, se sentí un cop al cap que el deixà mig estabornit. Era que un altre home li havia clavat una garrotada, fugint després a marxes dobles. El pacient diu que ignora qui és l'agressor.

A la plaça de Catalunya, un tramvia i una dona van anar a trompades, resultant ella amb el nas enviat de color i de forma, posar en commemoració de la diada de l'Home dels Nassos.

Al carrer de les Carreres van pagar-se dos marrecs. Les mares respectives van sortir en sentit els xicles, i defensant cadascuna el seu

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

VALORS, CUPONS, BANCA, CANVI, GIROS

4, RAMBLA DELS ESTUDIS, 4 - BARCELONA

fill acabaren per fer com ells i s'abatussaren de valent.

I, finalment, indignat un escombriaire perquè un minyó inquietava el cavall, li donà un cop de paleta i li va fer un xiribac al cap.

En tots aquests tripljos hi van intervenir els metges dels dispensaris i de tot se'n passà denúncia al jutjat.

REIS

Els nens a l'esperar la vostra visita

confien que els portareu una Capeta impermeable

de la ben assortida casa J. Ribera

Portaferrissa, 25 (devant carrer PI)

Observatori Fabra

Secció Meteorològica i Sísmica
Setmana del 23 al 30 de desembre 1918, a les 8 hores de Greenwich.

Estació meteorològica:
Temperatura màxima: 14,8 graus el dia 23 a les 14 h.

Temperatura mínima: 2'5 graus el dia 26 a les 8 h.

Màxima velocitat absoluta del vent: 23 metres per segon, el dia 29 a les 15 h. 30 m. del NW.

Pluja total en mil·límetres, 5,0 el dia 25.

Saturació de l'aire, 0 hores en total.

Humitat relativa inferior a 50 per 100, 30 hores en total.

Humitat relativa mínima: 25 per 100 el dia 27 a les 10 h.

Estació sísmica:

Dia 28. — A les 13 h. 13 m. 35 s. s'inscriu els penduls Mainka un terratremol ocorregut a uns 4.600 Km. de Barcelona, probablement cap al SO.

El Director de la secció, Dr. Fontseré.

Musicals

El concert de l'«Eco de Catalunya».

Aquest benemèrit Orfeó va donar el passat diumenge, a la nit, sota la direcció del seu mestre En Josep Maria Comella, un concert dedicat als seus socis protectors, i com de costum obtingué un èxit franc. L'artística festa tingué lloc al Centre Popular Catalonista de Sant Andreu.

L'entusiasta concurrència que omplia la sala d'actes del Centre, aplaudí ben xaradorament totes les composicions, que foren interpretades amb la justesa i afinació que ens té acostumats l'Orfeó, veient-se obligat a bisar-ne la majoria.

Constituíren el programe bon

estol de nades i cançons populars; obres de Millet, Clavé, Grieg, Mendelssohn, Comella, etc., oferint-nos la primera audició de tres obres, dues de les quals, de calent popular, recollides pel nostre bon amic el mestre Pecamins, el qual les va sentir cantar a un vellet en un vagó del ferrocarril del Nord.

Al final aparegué a l'escenari la bandera del Centre arborada per un individu de la Joventut Nacionalista i una altra per un orlecionista, desbordant-se aleshores l'entusiasme en mig del cent d'«Els Segadors», que el públic va escoltar a peu dret i ovacionà llargament.

Acabades les obres de la sala d'audicions que el Centre Moral Instruïu de Gràcia ha efectuat al seu edifici social del carrer de Ros d'Oiano, la sessió coral del mateix, o sigui l'Orfeó Montserrat, donarà el primer concert repàs en obsequi als socis protectors, el pròxim diumenge, dia 12, a les quatre de la tarda, cantant les millors obres del seu extens repertori.

El recital de guitarra que havia de donar el dia 3 de gener, a la Sala Mozart, l'aplaudí concertista Andreu Segòvia, s'ajorna fins el divendres, dia 7 del mateix, per a no coincidir amb els concerts que l'Orquestra Filharmònica de Madrid celebrarà al Palau de la Música Catalana.

A continuació detallam el programa que s'executarà al Palau de la Música Catalana, en el concert que tindrà lloc avui, diada de Cap d'Any, a dos quarts de cinc de la tarda:

Primera part. — «A Montserrat», Pep Ventura, Cobla «Principals» de Perelada; «Lluny», El Casals, idem «Principals» de La Bisbal; «El gegant del pi», L. Lambert, idem «Principals» de Perelada; «La més xamosa», Esquerra, idem «Principals» de La Bisbal; «Narcís», per a dues cobles, Sancho Marraco.

Segona part. — «El cavaller enamorat», Manén, idem «Principals» de La Bisbal; «La sardana de l'avebana», estrena, Morera, idem «Principals» de Perelada; «Nydia», Garreta, idem «Principals» de La Bisbal; «Cants i plans», Juncà, idem «Principals» de Perelada; «Esplendorosa», per a dues cobles, Pujol.

Tercera part. — «Dolça visió», Blanch, idem «Principals» de Perelada; «Gentil Antònia», estrena, Toldrà, idem «Principals» de La Bisbal; «Ritmes de joventut», J. Serra, idem «Principals» de Perelada; «Apassionada», Pujol, idem «Principals» de La Bisbal; «La cançó nostra», Morera, cantada per l'Orfeó Català i acompanyada per les dues cobles.

Ans d'ahir tingué lloc en l'esplèndid

saló d'actes del Foment del Treball Nacional el segon dels concerts que, amb motiu de la notabilíssima exposició de nines artístiques que hi ha, ha organitzat el Conservatori de la Infància Isabel, que amb tant d'encert dirigeix la senyoreta Isabel de la Calle.

Per cert que l'acte resultà agradable en gran manera, per quant totes les professores que hi prengueren part desentrotllaren, amb gran perfecció, totes les peces que figuraven en el programa.

Començà l'acte la professora senyoreta T. Morera, executant el violí en forma brillant les «Caudas», de Monti, havent rebut tants aplaudiments per la seva execució primorosa, que es va veure obligada a tocar fora de programa la «Réverie», de Schumann, desentrotllada en forma tan harmoniosa com la primera.

Després la professora de piano senyoreta Lluçà va tocar el «Concert núm. 1 op. 25 del difunt Mendelssohn», distingint-se sempre per aquell domini i naturalitat que posseïx.

Amb un domini complet, absolut, del seu instrument, la professora d'arpa senyoreta D. Cortinas, ens mostrà les exquisideses del seu art en executar «Le Repos», de Krumpoltz, i «La Gitana», d'Hasselmans, fent-ho tot amb gràcia encisadora.

La professora de violoncel senyoreta T. Raduà executà, amb gran perfecció, «Nocturn» de Chopin, i «El Flautista», de El Titi, de l'«Escarlat», de Cassadó. I, finalment, la senyoreta Esquembre cantà, amb aquella veu magnífica que posseïx, fent-ho tot amb el major gust i passió, la «Romança del Nil» («Aida», terc acte), de Verdi, obtenint forts aplaudiments fins que cantà fora de programa l'encisadora melodia de Buzzi-Pecchi «Torna Amore», que fou tan celebrada com la primera peça.

Les senyoretes C. Raduà i D. Morera acompanyaren, amb encert i art exquisit, tots els solos.

La concurrència distingida i selecta que omplia el saló, va sortir altament complaguda del concert, fent merescuts elogis de totes les intel·ligents professores que hi prengueren part.

L'Associació de la Premsa

Sota la presidència del senyor Pérez de Rozas i amb assistència dels vocals senyors Serra, Ferrando, Costa Deu, Chifoni i Martí s'ha reunit el Comitè d'admissió de socis per a 1919.

Totes les sol·licituds rebudes per la presidència han estat degudament estudiades, acordant-se la llista de propostes que serà sotmesa a la junta general que s'ha de celebrar aquest mes.

Borsa de Madrid

Barcelona 31 desembre	
Telegrams des de la tarda	
1 per 100 Interior, comptat...	69'00
1 mes...	69'00
1 any...	69'00
Amortizable 5 per 100...	69'00
Banc d'Espanya...	298'
Arrendataria de Tabacs...	298'
Stat. Gral. Sucreira... Obligacions...	98'50
Acc. preferides...	41'50
ordinaries...	41'50
Francs...	23'54
Llures...	23'54
Banc Espanyol Rio Plata...	356'30
Còdols Hipotecàries...	95'99

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)	
Alfons...	100'00 per 100
Isabel...	100'00
Uncees mitges unces...	101'00
Quarts d'unça...	100'00
Octaus i 1/16 d'unça...	101'50
Francs...	100'00
Llures...	25'00

Soler i Torra Gmns.

Rambla Estudis, 13, i Bonsucess, 1

Valors-Cupons-Canvi

Negociem els cupons venciment 1.º gener pròxim.

Tusquets i C.^a S. en C.

CANVI, VALORS, CUPONS

Rambla del Centre, 9

Negociem els cupons venciment 1.º gener pròxim.

Telegrames i conferències de LA VEU

La «Gaceta»

Madrid, 31, 10 matí.
La «Gaceta» publica:
Decrets d'Instrucció ja comanats ahir.

Reial Ordre d'entendre regles encaminades a evitar dubtes i fer harmònic lo disposat en l'article primer de la llei de 21 del mes actual i la llei de l'any econòmic per a l'execució dels serveis de l'Estat inclosos en els pressupostos generals, amb l'article 8 fent extensiu als pressupostos provincials i municipals el sudit règim, i amb el decret llei de 11 de setembre de l'any actual en el que fa referència a les dades de preparació, formació i aprovació dels documents cobratons i abolicó dels repartiments de consums i alcohols, recàrrecs municipals i als arbitris sobre especíes de consums no inclosos a la tarifa de l'impost i dividint el repartiment general en dues parts: personal i real.

Relació dels drets passius concedits durant la primera quinzena del mes actual per la Direcció general del Deute.

Declarant d'utilitat pública el camí veïnal denominat de Manresa, carretera de Manresa, Balcells, Rajadell, amb ramal a l'estació del ferrocarril de Rajadell, en els termes municipals de Rajadell a Manresa.

L'Assemblea de Pamplona

Pamplona. — L'Assemblea total acabà a les set del vespre.
Foren aprovades les següents conclusions:

1.ª Essent l'aspiració constant de Navarra la reintegració del règim total i havent reconegut el Govern la conveniència d'atorgar l'organització autònoma a diverses regions, considera l'Assemblea arribada la oportunitat, partint del règim jurídic actual, de fer present al Govern que Navarra reitera el seu propòsit de restaurar, sense minva per a l'unitat de la pàtria, la integritat de les seves facultats totals.

2.ª La Diputació designarà una comissió que estudiï i proposi concretament en son dia les bases del nou règim.

Subscriuen el document tots els parlamentaris navarresos menys el nacionalista i 15 ex-diputats provincials.

La fórmula aprovada equival a dir que trobant deficient la llei de 1841 en vot Navarra la revisió.

Aquesta decisió no mereixia el revot aixecat. Per això no la subscriu el diputat nacionalista.

A l'Assemblea assistiren representants de 245 Ajuntaments navarresos, dels 279 que en té la província.

Manifestacions d'En Romanones

Madrid, 31, 2 tarda.
El cap del Govern ha manifestat a migdia als periodistes que no passava res de particular, i ha confirmat que aquesta tarda, a les cinc, es reuniria el Consell, per despatxar els assumptes pendents.

—L'any—ha dit el president—acaba dins d'una més completa tranquil·litat. El comte de Romanones s'estranyava que en sortir del Palau un periodista li preguntés si aquesta tarda hi hauria sorpreses.

—Però, aquí pregunta aquestes coses? No estan els temps perquè passi res.

Ultra que, com en certa ocasió digué el senyor Maura, res del que passi pot sorprendre a ningú.

Ha afegit el president que el dia 2 es

reunirà la Comissió extraparlamentària.

—Són vostres dotze?—ha preguntat un periodista.

El comte ha contestat:
—Crec que som prou, si volem treballar.

Parla En Gimeno

Després de despatxar amb el Rei, el ministre de la Governació ha rebut en son despatx oficial als periodistes, i els ha parlat en els següents termes:

—Els prego que rectifiquin una notícia que ha circulat. No; no és exacte que jo hagi realitzat cap gestió amb el partit democrata prop de les esquerres liberals, en nom del comte de Romanones per aconseguir la unió dels liberals.

El cert és que quan vaig encarregar-me interinament de la presidència del Consell, vaig visitar el marquès d'Alhucemas, però es tractava d'una visita de cortesia a la qual em vaig creure obligat.

No es pot donar a l'esmentada visita altra abast, perquè en realitat no la va tenir.

Està clar que si jo hagués rebut tal encàrrec del meu cap polític l'hauria complert sense cap vacil·lació.

De províncies no hi ha cap notícia que no publiqui la premsa del matí, així com tampoc respecte de les vagues pendents.

La premsa està molt ben enterada. Un periodista ha preguntat si també la premsa estava informant sobre els rumors de crisi que corrien aquest matí.

A això el ministre ha respost:
—D'això, no puc assegurar-ho res. En realitat, no hi ha cap assumpte que motivés el plantejament, ara, de la qüestió de confiança.

—El Govern, com tota cosa que neix, està destinat a morir, però repeteixo que no li ha arribat l'hora.

Notes d'Estat

Madrid, 31, 4'15 tarda.
Al ministeri d'Estat han facilitat les següents notes:

Segons notícies del nostre representant a Bèlgica, en el «Te Deum» celebrat a la Catedral de Brussel·les foren ovacionats els Reis, el cardenal Mercier i el personal de la Legació d'Espanya.

En el banquet ofert el mateix dia pel marquès de Villalobar el cardenal Mercier brindà pels sobirans espanyols, recordant els beneficis rebuts.

La ciutat d'Anvers ha nomenat ciutadans d'Anvers els ministres d'Holanda, Estats Units i Espanya, per llurs serveis en el proveïment, i ha sol·licitat d'ells que hi anessin per a rebre'ls d'ofici.

Segons notícies rebudes al ministeri d'Estat, el Govern danès ha presentat al Parlament un projecte de llei instituint una comissió per a l'examen de la futura organització de l'exèrcit i de l'armada, que es proposa canviar per complet, reduint-los a una proporció conforme amb la situació de Dinamarca i els desigs del poble danès.

Segons participa el nostre representant a Berlín, a conseqüència de les penalitats sofertes pels delegats metges espanyols que anaren a visitar els campaments de presoners, moriren el metge militar don Ferran Pérez García i el de l'Armada senyor Valderama.

Els restants delegats espanyols sofriren l'epidèmia gripal.

Conversa interessant

El Sol publica la següent conversa sostinguda per un dels seus redactors amb un senador íntim amic del comte de Romanones:

—Voy a hablar con toda sinceridad —diu l'al·ludit senador—. Faltaria a la veritat i le enganyaria si dijera que la no acceptació de la majoria de les vocals de la Comissió extraparlamentària, y especialment les que

pertenecen al partido conservador y al grupo regionalista catalán, es cosa que haya agradado al conde de Romanones. Todo lo contrario. Lo ha sentido vivamente y le ha producido una gran contrariedad, por no decir una verdadera amargura. Pero se recordará que el conde de Romanones manifestó antes de designar los individuos que habían de formar la Comisión que aun en el caso de que algunos no aceptaran, y aunque estos llegaran a ser la mayoría, no había por eso de desistir de su empeño, por cuanto él ya tenía trazado el plan que había de seguir en esta cuestión y estaba resuelto a andar todo el camino.

Confirma estas manifestaciones el hecho de que esta noche, a las ocho, ha mandado el presidente del Consejo extender las citaciones convocando a los doce o trece vocals que han aceptado el cargo para que concurran el día 2 de enero, a las cinco de la tarde, a la Presidencia del Consejo, a fin de celebrar la primera sesión.

—Pero, ¿se decidirá el conde de Romanones —pregunta el periodista— a presentarse a las actuales Cortes contando solamente con cuarenta diputados i teniendo enfrente al partido conservador, a los regionalistas catalanes, a las minorías de las izquierdas y quizá a algunos elementos del partido liberal?

—Indudablemente. El conde de Romanones reunirá la Comisión extraparlamentaria cuantas veces sea necesario. Esta redactará la ponencia i el Gobierno la presentará a las Cortes. Ahora bien: en el momento en que el conde de Romanones vea que dentro del Parlamento alguna minoría monárquica de importancia le niega su apoyo para la aprobación de la fórmula, irá a Palacio y planteará al Rey la cuestión de confianza.

—Y acerca de la actitud del partido conservador, ¿puede usted hacer alguna manifestación?

—Nada puedo agregar a lo ya sabido, de que el partido conservador no quiere estar representado en la Comisión. Se que esta tarde ha celebrado una larga conferencia con el conde de Romanones, en el ministerio de Estado, el señor Sánchez de Toca, pero ignoro aun el alcance político que haya podido tener esta conversación.

—¿Hay algo nuevo de política exterior?

—No se que ocurra novedad. Solamente puedo decir que el jefe del Gobierno estuvo esta tarde, antes de conferenciar con el señor Sánchez de Toca, en la embajada de Italia y ha hablado con el embajador.

De esas cosas de política exterior se debe hablar poco y con gran cautela, porque la menor indiscreción puede entorpecer o echar por tierra el mejor proyecto. Desde luego si se puede afirmar, porque no creo que sea indiscreto i es notorio, que entre los embajadores i el conde de Romanones hay una gran cordialidad de relaciones.

—¿El problema de Barcelona?

—Poco puedo hablar de ello. La única noticia que tengo no se refiere al problema autonomista sino al estado judicial de Barcelona.

El Fiscal Supremo ha regresado esta mañana de Barcelona, después de haber girado la visita de inspección por orden del Gobierno a aquella Audiencia, y hoy ha celebrado una conferencia con el presidente del Consejo, a quien ha informado detalladamente de los procesos que se siguen por el delito de espionaje y por asesinatos de patronos que se vienen perpetrando en aquella ciudad.

—¿Podemos decir que carecen de fundamento serio estos rumores de crisis próxima?

—A mi juicio, sí. Esto creo que puedo afirmarlo.

—¿Cree usted que se haya hablado del problema político en la cacería de Mudela?

—No sería extraño, pero no puedo aventurar juicios, porque en realidad

no tengo noticias de ello. Lo que sí sé es que, contra lo que se supuso en la prensa, muy racionalmente, des de luego, Manra y Romanones no hablaron durante el viaje, que hicieron juntos hasta Santa Cruz de Mudela, porque el conde de Romanones estaba muy cansado y se acostó antes de las diez.

Y como nota curiosa —terminó diciendo— le diré que el conde de Romanones ha terminado en el castillo de Mudela el discurso que ha de pronunciar, en día próximo, aunque no está fijada la fecha, en el Ateneo, para dar las gracias por su elección de presidente del mencionado centro literario. Este discurso tiene notas muy interesantes del actual momento político.

De Proveïments

Madrid, 31, 5'15 tarda.
Parlant del problema dels blats ha dit el ministre de Proveïments als periodistes que s'ocupa constantment d'intensificar la importació de l'Argentina.

Durant el mes actual, han arribat a Espanya, procedents d'aquell país, 10.562 tones de blat.

Les ordres d'apremi per a la portada de blat argentí, donades des del primer dia, han donat per resultat que es troben en camí per a Espanya 32.741 tones de l'esmentat gra i que vénen de l'Argentina alguns vapors que en portaran molt aviat 29.232 tones més.

He donat l'ordre al president del Comité del Tráfic Marítim perquè enviï a l'Argentina tots els vapors disponibles a fi que portin, fins on sigui possible, 250.000 tones més de blat que a l'Argentina té adquirides l'Estat.

A continuació el ministre de Proveïments ha manifestat que passat demà es crearan la Delegació regl i la Comissió reguladora dels blats, farines i pa.

Un dels primers treballs que farà aquesta Comissió serà ocupar-se de l'aforament dels blats, amb el fi de anar contra l'acapador i per a resoldre, d'acord amb l'esmentat aforament, si és necessari importar o no més blat.

Parlant després del carbó per la fabrica del gas, ha dit el senyor Argente que ja s'ha fet la designació de les mines asturianes que han de subministrar el combustible a dita fabrica.

A Gijón està carregant carbó per a l'esmentada fabrica el vapor «Capitán Segarra», que en portarà molt aviat 3.000 tones; a Bilbao hi ha prop de 1.000 tones i s'espera l'arribada d'un vapor amb 500 tones més, tot això destinat a la fabrica de gas de Madrid.

Tots els dies vénen pel port de Pajares 250 tones més. Així és que està assegurada la continuació de Madrid i ultra tot això, la fabrica te avui més carbó en efectiu que tenia sempre durant la guerra.

A l'entrada del Consell

Madrid, 31, 6'15 tarda.
Ha arribat primerament al Consell el ministre d'Instrucció pública, el qual, contestant a les preguntes que insistientment li dirigien els periodistes, ha dit:

—No se res d'aquests rumors de crisi de que em parlen. No crec que es confirmin.

—Es diu —ha observat un repòrter— que en aquest Consell s'estudia la manera de donar entrada al Govern a nous elements.

—Ho ignoro —ha replicat el senyor Salvatella—; però si així fos, la clau la tindria el president.

A continuació ha arribat el ministre de la Guerra, el qual ha dit que portava dos expedients relacionats amb altres tantes fabricques d'artilleria.

El ministre de Foment, que ha arribat uns moments després, ha manifestat que si hi havia temps donaria compte d'un expedient encaminat a

corregir corrupteles del pressupost, cosa urgent, com tràmit per a redactar el nou pressupost.

El ministre de Gràcia i Justícia ha anunciat que aviat el Fiscal del Tribunal Suprem redactarà una memòria comprensiva en la seva recent visita d'inspecció a Barcelona.

Després el senyor Roselló, referint-se a les al·lusions dels periodistes a la possibilitat d'una modificació ministerial, ha dit:

—Hi hagi crisi o no n'hi hagi, ens es igual. Després de tot, nosaltres sobreviurem.

El senyor Jimeno ha assegurat que el Govern tenia el pols fort i no necessitava reconstituir-se.

El ministre d'Hisenda ha manifestat que es proposava sotmetre a la consideració del Consell alguns crèdits de fi d'any.

Han arribat junta a la Presidència el cap del Govern i el ministre de Proveïments.

El comte de Romanones, somrient, ha dit:

—Anem a celebrar l'últim Consell de l'any. No s'alarmin.

El senyor Argente ha manifestat que era portador del corresponent projecte reorganitzant el ministeri del seu càrrec, així com creant la inspecció i dictant regles per a les denúncies i multes.

Carta d'en Melquiades Alvarez

La carta que don Melquiades Alvarez dirigí al president del Consell renunciant la invitació per a que formés part de la Comissió extraparlamentària, diu així:

«Excmo. Sr. Conde de Romanones. Mi querido amigo: Recibi su carta en la que me invita a formar parte de la Comisión extraparlamentaria creada por R. D. de 16 del corriente mes y a la cual se asigna la tarea de redactar una ponencia acerca de la estructura de los poderes regionales».

Agradeciendo muy sinceramente el honor que me confiere, me veo obligado, sin embargo, a declinarlo, y no lo hago eludiendo lo que V. con acierto califica de carga y prestación ciudadana, ni mucho menos dejando de servir al bien público. Lo hago precisamente por el convencimiento que tengo de que esta Comisión extraparlamentaria sobre ser una especie de trámite dilatorio, resulta a mi juicio perjudicial o cuando menos de una absoluta y perfecta inutilidad.

Aquí van las razones en que me fundo:

Integrar por de pronto esta Comisión todos los representantes de fuerzas parlamentarias y algunos otros elementos que, hallándose accidentalmente fuera de las Cortes encarnan tambien ideas y opiniones políticas.

Haciendo justicia a quienes la forman, hay que suponer desde luego que cada cual mantendrá con toda firmeza, en esta delicada materia de la autonomía, las convicciones que determinan su especial criterio y que constituyen el credo del partido en que militan, y en tal concepto es, a mi parecer, de todo punto difícil, por no decir imposible, so pena de hacer dejación previa de las doctrinas que se profesan, llegar a una fórmula de concordia entre los asistentes y establecer una ponencia que sirva de base al proyecto de ley que anhela, por lo visto, presentar el Gobierno a las actuales Cortes.

(No se vislumbra en todo esto la esterilidad de la Comisión mencionada?)

No hay que olvidar, además, que, si a la Comisión asisten, como desea el Gobierno, los senadores y diputados que representan las principales fuerzas políticas de la nación, esta Comisión formará una especie de parlamento en pequeño, el cual no tendrá, por cierto, aparte de otros elementos de autoridad, ninguna de aquellas garantías de publicidad y de criterio que reúne el Parlamento

Per ampliació de la secció de CONFECCIONS

Liquidem

totes les existències de la SECCIO DE LLENERIA a la meitat de llur preu.

FLASSADES - CATIFES - TAPETS COBRELLITS - JOCS DE TAULA.

LA FÍSICA

Portaferriassa, 23 - Telèfon 2542-A

Hores de venda dels gèneres en liquidació: De 9 a 1 i de 4 a 7

SALDEM

AMB 50 PER 100

VERITAT

tots els models de VESTITS, ABRICS-BRUSES, TRAJOS SASTRE, de TEA, TRE, BATES autèntics de les MILLORS CASES DE PARIS

verdadero, y en cambio, producirá el efecto de sustraer incidentalmente a la competencia de las Cámaras uno de los problemas más trascendentales de la vida nacional, pues de existir acuerdo entre los individuos de la Comisión, que irá avalado con su firma, no es fácil que nadie se atreva a discutirlo en las Cortes. El hecho, de intentarlo, se traduciría como un acto de indisciplina, un acto de desobediencia a los jefes.

Por este procedimiento, pues, de las comisiones extraparlamentarias, que están abusivo o perturbador, el Parlamento queda reducido al silencio y el país se expone a ser víctima de fórmulas, de métodos, elaborados en la sombra, y que son producto muchas veces de habilidades y transacciones perniciosas.

Añádase a lo expuesto la circunstancia de que no es lícito, a mi juicio, ni siquiera decoroso al poder público, descargar sobre una comisión extraparlamentaria la tarea y responsabilidad de redactar una ponencia sobre asunto tan importante como el de la autonomía regional, asunto que reclama por necesidad y sin excusas un criterio definido de Gobierno, ya que los Gobiernos sólo pueden vivir y contar con la confianza de los ciudadanos cuando tienen y ofrecen soluciones para los diferentes problemas que preocupan al país.

Usted, que es tan parapsicista, no debe desconocer que un Gobierno que pide soluciones a otros partidos, es Gobierno que confiesa tácitamente su incapacidad y que se inhabilita por esto mismo para permanecer un instante más en el Poder.

Cumpleme, en fin, advertirle que yo no podría llevar a la Comisión extraparlamentaria que se intenta, otro título ni otra representación política que la del partido reformista, y este partido, como V. sabe, ha manifestado recientemente por mis labios, en el último banquete que celebró en el Palace Hotel, que el problema de la autonomía no era un pleito de Cataluña contra el resto de España, sino un problema de carácter nacional que había que plantear y resolver, para que tuviese verdadera eficacia, en un ambiente de cordialidad y cariño, y añadiendo, interpretando el sentir de todos mis correligionarios, que tal problema, por lo mismo que modificaba substancialmente la estructura política y constitucional de España y por lo mismo que iba asociado, en unión con los derechos de la personalidad humana y de la autonomía de los municipios, a todo el proceso de renovación democrática que anhelaba el país, exigía la convocatoria inmediata de unas Cortes constituyentes, en las cuales se diera a conocer claramente sobre todos estos extremos la voluntad de la nación.

Acudir, pues, a esta Comisión, a que V. bondadosamente me invita, y elaborar en compañía de otras representaciones políticas una ponencia que habría de ser presentada por el Gobierno a las Cortes, equivaldría a ponerme en contradicción manifiesta y escandalosa con todo lo que vengo sustentando, y V. comprenderá, mi querido amigo, que lo menos que se puede pedir a un hombre público y que dirige un partido, es seriedad en sus juicios y firmeza en sus convicciones.

He aquí las razones que me impiden deferir a su ruego, y que haré públicas cuando lo estime necesario, por lo mismo que no revisten carácter confidencial y son justificativas de una conducta política.

Sabe es siempre suyo afirme, amigo, q. e. s. m. — Melquíades Álvarez.

Declaracions d'En Romanones

Madrid, 31, 9'15 nit.
Aquesta tarda ha visitat al comte de Romanones un periodista per parlar amb el cap del Govern i ampliar les declaracions que havia fet al migdia.

— Es inútil que s'esforcin — ha començat dient el president — en parlar de modificacions ministerials. Tinc el meu pla traçat i no m'ha surto.

Obliga la llei Alba votada darrerament a comparèixer davant les Cortes per a presentar el pressupost a principi de febrer, necessàriament, i aprovar-lo en primer d'abril.

La llei es completa, perquè no són els temps per a recular contribucions sense un pressupost votat pel Parlament, e. a. d. r., que em presentaré a les Cortes amb el Govern tal com està constituït i amb els 40 vots meus, i allí, a viure o a morir. Tanmateix, fos això últim, perquè el Poder no té res de cobejable.

— Hi ha alguna minoria governamental que se sent inquieta? Doncs, a les Cortes, a discutir, a exposar la seva opinió, a demanar el Poder, si és que el vol. Res d'ombres. Tot a plena llum.

Ja he dit al migdia als periodistes — ha continuat el comte de Romanones — que reunirà la Comissió extraparlamentària el dia 2 de gener, a les cinc de la tarda, a la Presidència del Consell.

Són 12 els senyors que han acceptat el nomenament.

El marquès d'Alhucemas, tot just arribat aquest matí a Madrid, de tornada d'Algèries, m'ha comunicat per telèfon la seva acceptació, afegint que no havia contestat a la nova carta perquè unes hores abans d'empendre el seu breu viatge m'havia visitat i anticipat l'acceptació del nomenament que avui em reiterava.

El senyor Burgos i Maza m'ha escrit una extensa carta exposant-me les raons per les quals no accepta el nomenament.

La Comissió extraparlamentària realitzarà el seu treball i espero que es tradueixi en un dictamen, el qual portarà el Govern a un projecte de llei que immediatament presentaré a les Cortes per al seu examen.

Aquest projecte i el de pressupostos formen el pla principal del Govern i repetixo que allí, al Parlament, discutirem i es veurà el que passa.

El comte de Romanones, parlant de l'abstenció dels conservadors en la Comissió extraparlamentària, ha insistit que no l'han convençut les raons en les quals es fonamenten, i respecte del senyor Cambó creu que el cap regionalista ha anat contra el seu desig i voluntat a l'acord negatiu adoptat en l'última Assemblea de la Mancomunitat.

Preguntat sobre el rumor circulant aquest matí que els senyors marques d'Alhucemas i Alba es proposaven fer declaracions reconeixent el cabdillatge del comte de Romanones, el cap del Govern ha replicat:

— No m'ha parlat ningú de semblant cosa, per més que no són temps de cabdillatges únics, programes únics i disciplines úniques.

Ha anunciat, finalment, que en el Consell d'aquesta tarda es tractarà d'una combinació d'altres càrrecs en la qual al menys hi entrarien els sots-secretaris de Foment i Hisenda i la Fiscalia del Tribunal de Comptes.

Tambe ha dit que aviat es farà una combinació de governadors civils.

L'aprofitament i conducció d'energia elèctrica

La part dispositiva de la R. O. sobre aprofitament i transport d'energia elèctrica, diu així:

«El Rey (q. D. g.), se ha servido disponer que en el plazo más breve posible, la Comisión permanente española de electricidad dependiente de este Ministerio, informe sobre los extremos siguientes:

1.º Posibilidad y conveniencia de que el Estado, directa o indirectamente, construya una red nacional de distribución de energía eléctrica.

2.º Extensión máxima posible de dicha red sobre la base de una línea periférica y las radiales que se estimen convenientes.

3.º Coste aproximado de la red calculado por el precio de relativa normalidad, o sea con el cobre entre 70 y 80 libras esterlinas tonelada.

4.º Posibilidad de que el Estado se reintegre del capital a emplear o garantice el de los intereses, percibiendo, bien un peaje sobre la corriente que transmite a cuenta de este peaje o bien por cualquier otro medio que se estime preferente.

5.º Posibilidad de unificación de las tensiones y medios para conseguirlo.

6.º Bases principales para la redacción de un proyecto de ley que abraze los extremos antes indicados.»

El Consell de ministres

Madrid, 31, 10'30 nit.
El Consell ha acabat més tard de les vuit del respre.

En sortint, el comte de Romanones ha manifestat que la sorpresa que podria sortir del Consell era la

relativa a l'acord adoptat d'anar a les Cortes la darrera setmana de gener.

El ministre de la Governació ha manifestat als periodistes:

— Ja veuen que no hi ha hagut malalt greu. Creguin-me sempre, que, com a meigs, algunes vegades encerto.

Del resultat del Consell se n'ha facilitat la següent nota oficial:

«El president ha donat compte als ministres de la carta que havia dirigit als senyors designats per a formar part de la Comissió extraparlamentària i de les respostes rebudes. D'aquestes respostes, un cert nombre, ja conegudes de l'opinió pública gràcies a les informacions periodístiques, són negatives.

Les raons al·legades són distintes, però algunes d'aquestes respostes coincideixen en fonamentar aquesta negativa, no en una individual resistència, sinó en el sotmetiment a un acord col·lectiu.

El president, i amb ell els ministres, respectant aquestes actituds, van deplorar-les, puix era raonable esperar de tots ells, en més o menys grau, una decidida assistència a l'obra de conciliació nacional intentada pel Govern en compliment d'un deure superior a tot interès d'escola o de partit.

Han cregut innecessari recollir les afirmacions que el treball de la Comissió extraparlamentària minvaria l'autoritat de les Cortes. El treball d'aquesta Comissió havia de donar el seu fruit en una ponència. Es proposa al Govern redactar en son dia un projecte de llei i presentar-lo, sota la seva exclusiva responsabilitat, al Parlament, el qual, amb la íntegra plenitud de la seva potestat, deliberarà i resoldrà jo que a ells es refereix.

La preparació dels projectes de llei mitjançant informes previs formulats per persones d'alta competència i autoritat en els problemes tractats, és procediment universal i fructuosament empleat per les democràcies modernes. No és altra la col·laboració que als governs espanyols ve prestant l'Institut de Reformes Socials en la preparació de lleis obreres que es presenten al Parlament quasi sense modificació i sense que a ningú se li hagi ocorregut sospitar que la potestat de les Cortes està minvada. La sobirania no és la improvisació.

Determinat pel Reial decret corresponent que la Comissió extraparlamentària es constituïx el dia 2 de gener, el president ha donat compte d'haver convocat l'expressa Comissió per a l'esmentat dia amb l'assistència dels vocals que han comunicat l'acceptació.

El president ha encarregat als ministres que treguin en el termini més breu possible al ministre d'Hisenda, els respectius projectes de pressupostos. Serviran de base per aquests, els presentats pel Gabinet del senyor Maura amb les noves modificacions que el seu nou estudi els suggereixi. Els esmentats pressupostos, fruit d'una tasca minuciosa, són l'expressió de les representacions més autoritzades del major nombre de grups de la Cambra. El d'ingressos experimentarà les variacions que el canvi de circumstàncies hagi aconsellat.

El Govern presentarà aquesta ponència de llei econòmica, assumint la responsabilitat que la seva funció li imposa, però amb l'ànim disposat a qualesconques conclusions que l'obligui la seva posició parlamentària.

Les Cortes reprendran les seves sessions en la darrera setmana de gener. Després de tractats aquests assumptes, el Consell ha despatxat els expedients i assumptes enumerats a continuació:

Foment. — Reial decret revisant els crèdits del pressupost vigent de Foment; a conseqüència de la revisió s'obté una economia de 27.000.000 pesetes.

Reial decret autoritzant que puguin desempenyar els enginyers caps el càrrec de director de l'Escola d'enginyers de munts.

Proveïments. — El ministre de Proveïments ha donat compte del seu projecte de Decret establint l'organització general del ministeri del seu càrrec i altre organitzant el servei d'inspecció sobre el compliment de les disposicions dictades per aquell.

Guerra. — El ministre de la Guerra ha sotmès a l'aprovació del Consell cinc contractes per a l'adquisició de maquinària amb destí al taller d'armament de la fàbrica d'Oviedo

i una proposta de llibertat condicional.

Hisenda. — Alguns expedients de fixació de capital per al pagament de l'impost, ampliació de crèdits demanats per alguns ministeris i distribució de fons de fi d'any.

Marina. — Expedient de creació d'una escala de reserva del cos general de l'Armada amb el personal procedent dels cossos de contramestres i comestables i amb subjecció als preceptes dels punts 1) i j) del Reial decret de primer de juliol de 1918.

Expedient autoritzant al ministre de Marina perquè pugui fixar el preu dels vestits de les tropes d'infanteria de Marina.

Miting nacionalista obrer

Anit passada, va celebrar-se al Centre Autonomista de Dependents l'anunciat miting de propaganda nacionalista obrera.

El president de la Secció d'organització i Treball del Centre, obrí l'acte explicant la finalitat del miting que no és altra que sumar-se a les manifestacions autonomistes que s'han fet durant aquests darrers temps i demanar a la Mancomunitat que en l'estatut de l'Autonomia hi sigui inclòs la legislació obrera.

El senyor Fabra Ribas recorda que feu les primeres campanyes polítiques a l'organització dels dependents de Reus.

Diu que hauria preferit que aquest miting fos apel·lat autonomista o internacionalista, perquè aquest concepte el troba limitat per a l'actuació dels obrers. No obstant, afegeix — accepto el mot si la seva finalitat és la que defensem els socialistes, o sigui l'internacionalisme.

Declarà que l'Autonomia de Catalunya serà coixa si no compta amb la potestat de legislar en l'aspecte social. A Espanya — diu — no hi ha forma jurídica, puix cap problema es resolt atenent la llei. Si conquerim l'Autonomia de Catalunya sense la potestat de legislar ens trobarem igual que fins ara i hem de procurar en conquerir-la que obtinguem un avanç.

Parla de la intervenció que han de tenir els dependents de comerç en el socialisme, puix aquest no és avui un ideal obrer sinó que s'ha convertit en el baluart de la defensa de la pau i de la justícia pels pobles i pels homes, ideals d'irradiació universal.

Explica l'estat d'inferioritat amb els altres pobles d'Europa en que s'ha trobat Espanya des de ja fa segles, principalment en l'aspecte social.

Els principals pobles d'Europa, amb motiu de la guerra, s'han adaptat formidablement al moment i avui es troben amb una organització industrial tan forta que si aquí no es fa una transformació radical i ràpida quedarem aïllats dels pobles civilitzats i esdevindrem colònies intervingudes.

Abans de la guerra hi havia pobles que havien obtingut la unitat per la força del ferro i de la sang, i després de la guerra Espanya és l'únic poble europeu que manté la unitat per aquests mitjans.

Per a desfer aquest estat, l'autonomia de Catalunya és una arma, però no convé fer d'ella una cosa solament catalana, és a dir catalana per Catalunya, però si un llaç d'unió per les altres regions espanyoles que ens vulguin seguir. No hem d'anar a l'ideal de separació, sinó d'integració a Espanya, perquè amb ella arribarem a la federació ibèrica, puix Portugal no s'unirà mai amb l'unitarisme de Castella, però sí amb la llibertat de les altres nacionalitats ibèriques.

Descriu la mentalitat d'en Maura i diu que la llei entaulada contra l'Espanya centralista ha d'ésser guanyada sense mendicar a ningú, sinó amb el propi esforç, arribant al sacrifici, si convé, per aconseguir-ho.

Es molt aplaudit.

El senyor Andreu Nin parla en nom del partit socialista. Diu que els que en el moment consideren tan cobejable l'emancipació obrera com la conquesta dels ideals de dret i de justícia. Diu que per aquests sentiments els socialistes s'han de posar al costat de Catalunya per a obtenir l'autonomia. El partit socialista és internacional, però no és neutral i s'ha posat sempre del costat dels que defensaven el dret i la justícia.

En tots els pobles oprimits, durant la guerra, no s'havien plantejat els problemes socials, i és que el problema previ era el de la llibertat. Aquí succeeix igual i per això desitgem que com més aviat millores resolgui el plet perquè el poble pugui llançar-se a la conquesta dels seus drets.

Havíem sentit ideals separatistes fins fa poc, perquè d'Espanya no ens venia cap adhesió. Però avui tots els elements bons s'han posat al costat de Catalunya i la nostra obra seria esquitada si renunciéssim a donar llibertat a les altres regions espanyoles febles.

Defensa la incorporació de la legislació obrera en l'autonomia per a que sigui espill per a les altres regions. (Molts aplaudiments.)

El senyor Serra i Moret diu que no pot haver-hi autonomia integral sense la legislació obrera a càrrec del Govern de Catalunya, perquè aquesta és peculiar del nostre poble. Tant és així que quan Catalunya es governava sola donava exemple als altres pobles per la seva legislació social.

S'estén en consideracions respecte les aspiracions i els drets dels obrers catalans i després l'afirmació que aquests no siguin interessats en les qüestions de Catalunya. Són catalans, i ells serien els primers de fer el sacrifici necessari per a obtenir la llibertat. Diu que els socialistes catalans no admeten regateigs respecte la sobirania de Catalunya.

El senyor Francesc Layret recorda que quan es foren públiques les bases de la petició d'autonomia de la Mancomunitat va fer notar dues omissions importants: el deixar per al poder central la forma de govern i la legislació obrera.

Fins abans d'acabar la guerra el problema català tenia espera, però ara és cosa de moments, puix si no obtinguéssim la llibertat passaríem a ser una llarga època sense aconseguir-la. Però ara ens veiem aïllats moralment arreu del món, i per això, tard o d'hora ens serà concedida la nostra llibertat.

Jo preferiria que no vingués res, abans que tinguéssim una autonomia retallada i esquitada. Si en l'autonomia, que hem d'obtenir, no hi hagués la qüestió social inclòs, ajornaríem el plet obrer per molts anys.

S'al·lega contra aquesta petició que no és una qüestió local ni nacional, sinó internacional i que quedarien en situació d'inferioritat respecte les altres regions espanyoles.

Es cert que la legislació social té caràcter internacional. En afirmar-se la pau segurament veurem diferents lleis en aquest sentit. Però això no vol dir que entenent Catalunya en la qüestió social no pot tractar i pactar amb altres pobles. Quan es tracta d'atribucions, es tracta de sobirania i Catalunya no pot enagenar de la seva autonomia aquesta atribució. Catalunya, dels pobles més cuiles, no ha d'anar a la resaca de les altres regions més pobres. Els pobles més avançats en matèria social, són els que van davant en llurs respectives indústries. Per tant, ens pertany nosaltres posar-nos davant de tota Espanya en aquest sentit.

S'estén en llargues consideracions respecte l'organització del treball, acabant repetint la necessitat de que Catalunya pugui legislar socialment. (Grans aplaudiments.)

El president llegeix la comunicació que serà remesa al president de la Mancomunitat fent la petició que ha motivat el miting.

Es dona l'acte per acabat.

La policia havia pres grans precaucions.

**CAMISERIA
SANS**
Boqueria, 32
Gran assortit en corbates

Guants

El millor assortit a baixos preus per a Senyors, Senyora i nens. Hospital, 32 i 33. — Sucursals: Comte del Asalto, 9; Carme, 73; i Riera Baixa, 26

Casa VILARDELL

ELS ESPECTACLES

(N.º 1 - Any 1919)

nals, vaig demanar-li què és el que cantava de Catalunya.

—Miri, — digué apesada, — no res, i no es pot figurar el que em preocupa, i el que jo donaria per fer-me amb repertori català. Ha de pensar que si a tots els públics els agrada veure els telons que preludien la cançó o el ball que va a executar-se, arriba al punt més alt quan l'espectador hi troba el de la seva regió, i així com en tots els teatres i en totes les poblacions, sempre els bascongs, andalusos, gallecs, aragonesos, etcètera, hi troben el seu cant típic regional, i entre els cants i els símbols de la decoració amb que acompanya cada cant, se'ls refressa el record de la terra nadiua, de Catalunya res en tinc, i no pas per desafecte, perquè jo tinc molts admiradors a Catalunya.

—Si vol tindrà repertori de la nostra terra.

—De debò? Justament ara, aviat, he d'anar a Barcelona a fer una campanya, i no em plauria pas poc ni gaire.

—Jo la guifars.

Al dia següent, en efecte, li vaig remetre el dibuix d'una pàgina catalana i li vaig portar un feix de cançons catalanes. Vaig indicar-li la facilitat amb què trobaria compositors que aprofitarien les melodies populars per a compondre belles cançons que s'escoltarien amb gust i amb alguna altra vegada de parlar-ne durant la seva breu estada a Lleyda, vaig facilitar-li cartes de presentació per amics meus de Barcelona que la orientessin en lo referent a indumentària, música, escenografia, coreografia, etc., vaig insinuar-li que no deixés de posar la muntanya de Montserrat en la decoració i no sé què més, i vaig perdre-la de vista.

Vaig haver d'anar a Barcelona, si no recordo malament a primers de maig, i ja feia un o dos dies que hi era, quan una nit, passant pel davant del Poliorama veig, amb bombetes elèctriques, un gran rètol que deia «Amàlia Molina», i entrant-me ganes de saber el que hagués estat del meu zel per la música catalana, vaig demanar per veure l'artista. Era a escena i em va rebre el seu marit, molt reconegut per l'èxit que havia proporcionat a l'Amàlia la qual va entrar al cap de poc i em va expressar també el seu reconeixement per haver-la tan ben orientada. Aquella mateixa nit havia escoltat molts aplaudiments cantant la sardana de «La Santa Espina» i va mostrar-me el treball riquíssim de pàgina que hi lluita. Unes arracades d'or de mig pam, un ret de seda comprats a Arenys, gipó i davantal de seda negres i faldilles de seda mostrejada, comprat tot a un antiquari, per a presentar-se en caràcter. Va taral·lejar-me alguna altra cançó, va puntejar uns compassos de sardana, va indicar-me els projectes que sobre treballs catalans dula entre mans, va dir-me com estava contenta del públic perquè li premiava tan bé els seus esforços, que va merèixer ésser felicitada per En Guimerà i en Morera, autors de «La Santa Espina», i finalment, que havia prevalgut el meu criteri en la composició del decorat, fent-hi figurar la silueta de la nostra Santa Muntanya Montserratina.

I res més. Vet-ho aquí, amic Costa. En llegir les ratlles més amunt esmentades m'has fet recordar tot això.

Valeri SERRA I BOLDU.

Bellpuig, 24 de novembre de 1918.

CINEMA

Es prepara per a molt aviat la projecció de la cinta «Els interessos creats», adaptació cinematogràfica de l'obra d'En Benavente, la qual ha estat filmada sota la direcció del seu mateix autor.

Una de les notes més interessants d'aquesta cinta és l'encertada elecció de paisatges que serveixen de marc apropiat a les belles escenes de l'obra. Altres pel·lícula que hi ha en preparació i que es donarà en el Saló Catalunya és «Armas al hombro», interpretada per Charlot.

Aquesta pel·lícula és la segona de la sèrie del milió de dòlars que actualment s'està projectant, amb èxit sense precedent, en el Strand de Nova York.

També és esperada entre els aficionats la cinta dramàtica «El torrent», en la qual el gran actor Signoret aconseguirà un assenyalat triomf interpretant el paper de protagonista.

Crònica

Comedia al Doré

El Saló Doré, que durant molts anys ha estat la casa predilecta del públic amic de les varietats, deixa aquesta gènere que ha conreat amb força èxit per a oferir el seu escenari a les companyies líriques i de declamació.

Fa uns mesos que va fer l'assaig amb unes representacions d'òpera a càrrec de la companyia Gramier, i havent donat un excel·lent resultat, l'empresa ha pres l'acord de dedicar d'aquí endavant les seves activitats a representacions teatrals deixant les varietats com a cosa secundària.

Al començament de la temporada ha tingut ja lloc, amb el debut d'una notable companyia comico-dramàtica, en la qual figuren les primeres actrius Anna Ferri i Carme López i Lagar, i els primers actors Emili Mejo i Francesc Gómez Ferrer.

Entre els altres artistes que formen part de la companyia figuren les actrius Elvira del Castillo, Maria Darby, Teresa Gay, Carme Illescas, Maria Montillo, Rosa Marco, Pura Marrec, Mercè Orejon, Maria Redó i Mercè Ramos.

D'actors hi ha en Lluís i Ramon Camarero, Lluís Dulach, Màxim Fernández, Josep Grande, Ferran Morales, Manuel Molina, Ramon Rovira, Josep Vall i Rosend Vila.

Per a la presentació de la companyia han estat escollides les comèdies «Mi Papá» i «Malvaloca».

La presentació de la companyia, que s'ha fet amb les comèdies «Mi Papá» i «Malvaloca», ha constituït un èxit, tant pel que toca a la interpretació de les obres, com per llur acurada presentació.

Mentre l'empresa no hagi liquidat els compromisos que té contractats amb les artistes de varietats que té contractades, es donarà com a fi de festa un número d'aquest gènere, tal com es fa en altres teatres de fora Barcelona.

En l'escenari de l'esmentat saló s'hi han fet importants obres adequades al treball que s'hi farà d'aquí endavant.

Un llibre de teatre

Aquesta setmana es posa a la venda un llibre de teatre, escrit per dos periodistes barcelonins, que fa alguns anys es dediquen a la crítica d'espectacles. És una ressenya completa de la vida teatral de la nostra ciutat durant l'any que s'acaba, i constitueix el primer volum d'una tanda que sobre coses de la fardandula relacionades amb Barcelona es proposen donar a l'estampa els seus autors, don Carles Caballero i don Leopold Varó. És lamentable que un llibre d'aquesta naturalesa, el qual tracta coses catalanes i que ha d'ésser folletat especialment pels barcelonins, sigui escrit en castellà, i encara més si es té en compte que s'hi tracten els assumptes del nostre teatre nacional, amb una gran extensió i simpatia.

A continuació donem el sumari del llibre, el títol del qual és «Los saños de Colomina». Més endavant en parlarem com és mereix.

El sumari és aquest:

«Una carta que descorre la cortina. — Colomina està en Barcelona. — La crítica andante. — Allà va la nave. — Autores cómicos y empresarios. — El barrio de la varietad. — El billete perforado. — Las zarzas del camino. — Teatro Catalán (I). — Novedades. — Roma. — ¿Quién es don Dulcinea? — La confesión de Amalia Isaura. — Arlequin se divierte. — Batracomiomaquia. — De la noche al día. — La «viudez» de Pepe Gil. — Una anécdota. — El estreno de «Goyescas». — Reinaldo trágico. — El arte de la Argentina. — Baile o danza. — Pasa Carnaval. — Teatro catalán (II). — Enrique Borrás. — La campaña de la Sede. — Capítulo de estrenos. — Buscando mayor espacio. — Los Magnos. — Ángel Guimerà. — Adrián Gual. — Julio Vallmitjana. — Ambrosio Carrión.

Santiago Rusiñol. — Por teléfono y por el oficio. — Un valor positivo. — Después de «L'Auca». — Otra vez en el tren. — Sitges. — El «Cau Ferrat». — El Greco. — Sagina, sain, sainete. — La temporada Morano. — El terror del saloncillo. — «La casaca». — «La pendiente». — Los castellanos de casa. — Marcelino Morano. — Del Eden al Parque. — Frente a frente.

La ciudad de los misterios. — Martínez Sierra y los suyos. — Nuestro pequeño Ulises. — La mudanza del Rómulo. — La primera noche. — Teatro para señoras. — Impresiones de la temporada. — La actividad de don Gregorio. — Por atención al autor. — Catalina Barcena. — Veredicto del Jurado. — Lo que escriben las mujeres. — El peligro femenino. — En la terraza del Gran Casino. — Tortola Valencia y sus danzas. — La gesta de Margarita. — Actrices y actores. — La vorágine. — Quintaro. Benavente y Galdós. — Filosofía amarga. — El problema de la mujer. — Episodios nacionales. — El amigo Manso. — Cuestión de tiempo. — Simbolismo. — Un Arañazo. — Relata referos. — Goya. — Victoria. — Cómic. — Novedades. — El nuevo Tívoli. — Compañías veraniegas. — Teatro extranjero. — Italiano. — Francés. — Alemán. — «Decadencia». — El concurso de Eldorado. — Del problema candente. — Competencias. — El concurso. — Bochornoso. — El secreto de Arlequin. — El dolor de Colomina. — El eterno calvario.

Dos artistes mallorquins

Els periodistes de Santiago de Xile parlen amb gran elogi del tenor mallorquí Joan Nadal, el qual fa alguns anys va donar a conèixer a en nostre Liceu.

En Nadal ha fet una tournée brillantíssima per aquells països, i darrerament ha cantat en el Municipal de Santiago, obtenint un triomf definitiu.

Aquest èxit, és més digne d'apuntar-se si es té en compte que en l'elenco de la companyia hi figura el gran tenor xilè Pera Navia, ídol d'aquell públic.

Les obres que ha cantat en Nadal són «Tosca», «Gloconda», «Rigoletto», «Butterfly», fent en totes elles un treball acuradíssim, i posant de relleu una vegada més els seus dots excel·lents.

En una intervenció que ha celebrat un redactor de «El Correo Español» amb en Nadal, aquest ha manifestat els seus propòsits de retirar-se del teatre, per a contraure matrimoni en la seva terra.

Parlant de les facultats d'En Nadal, diu un crític que la seva veu és melodiosa i flexible, d'a gots fermes; que vesteix amb gran elegància els personatges que representa, i que té una figura atractiva, no sabem que admirar-se més en ell: si a l'artista o al cantant.

També hem llegit elogis molt entusiàstics al bariton Jordi Frau, igualment mallorquí, el qual acaba d'obtenir un triomf a Córdoba (Argentina), interpretant el paper de «Fgrr» en el «Barbiere de Siviglia».

En Jordi Frau ha fet darrerament unes tournées brillantíssimes per Itàlia i Lisboa.

Gran Teatre del Liceu

El festival de la Premsa

Enguany el festival dels periodistes celebrat al Gran Teatre del Liceu ha constituït una festa de les més belles i agradables de la vida barcelonina.

Les circumstàncies especials que travessa la nostra ciutat no han estat obstacle perquè el primer dels nostres teatres s'omplís de gom a gom d'una concurrència selectíssima.

Val a dir que el programa era escollit i que els noms dels artistes que hi havia anunciats constituïen una garantia que la festa resultaria, com en efecte ha resultat, força interessant.

El festival va començar amb l'agradable comèdia «El palco del Real», magistralment interpretada per la companyia del Poliorama.

La tasca dels artistes que dirigeix En Ricard Güell deixà satisfet el públic i va ésser fortament aplaudida.

Tot seguit es va fer la Festa de la Dansa i el Cuplet, a càrrec de les més notables artistes d'aquest gènere que es troben a Barcelona. Aquesta part del programa anà a càrrec del distingit mestre català don Joan Ribé, que tant ha treballat i segueix treballant per a la dignificació del cuplet.

La Roser Alvaro, una de les artistes de la cançó més joves que trobem en els nostres escenaris, va cantar d'una manera molt escaient una rondalla cata-

El mestre Ribé

que va dirigir la part musical de la festa dels periodistes al Gran Teatre del Liceu.

Una i una sardana, i la Carme Flores va dir algunes de les cançons que ha popularitzat amb sa especial gràcia.

L'èxit fort el tingué la Pepita Ramos (La Goyita), que d'una manera magistral cantà «La ginestaire» i «La garlanda de l'amor», dues de les seves notables creacions. Sobre tot en aquesta, darrerament en victorejar Catalunya va obtenir una ovació sorollosa.

En la part de ball hi varen pendre part les ballarines «La Bilbainita», amb danses regionals; «La Criollita», amb danses exòtiques i de saló; la Emmy Magliani, amb danses d'escola; els Bixtoris Brohels, amb danses nord-americanes, i «La Amantissima», amb danses andalusos. Aquesta darrera va constituir per als amics d'aquest espectacle una veritable revelació.

La nota forta va donar-la la Teresa Boronat, artista barcelonina que en poc temps s'ha fet un merescut prestigi en la interpretació d'una sardana en la qual va obtenir un fort aplaudiment.

També va resultar molt interessant la part de concert encomenada als més notables artistes del Liceu.

En Wiglione Borghese, el magnífic bariton, va cantar la melodia «Vieni de Deusa»; Fidel Campiña, l'admirable soprano, un fragment de «Caballeria rusticana» i un altre de «Mefistofeles»; lluint en els dos la seva esplèndida veu; Aga Lahovsha, la insuperable mezzosoprano, dues cançons poloneses de Wieniawski; Graziela Pareto, la popular diva, una ària de «Las bodas de Figaro» magistralment expressada; i per últim Tito Schipa, les romances «Triste ritorno» i «Chi si nasconde qui», de Barthileny, i «Al ai ai» que ell ha popularitzat i les granadines d'«Emigrants».

No cal dir que cadascun dels números va arrencar una ovació clamorosa de la qual va participar el mestre Measina que va acompanyar al piano els expressats artistes.

Com epíleg del festival va posar-se en escena el deliciós sainet d'En Burgas «Nuvis a Montserrat», en el qual els actors i actrius del Rómulo varen renovar els aplaudiments que amb estricta justícia els atorga sempre el públic.

La festa va durar més de sis hores sense que la concurrència sentís el més petit cansament.

Es aquest el millor elogi que es pot fer del festival.

Cancionero Musical Español per FELIP PEDRELL

Llibre d'importància cabdal, indispensable per a tots els professionals i amadors de la música.

De venda en totes les bones llibreries i magatzems de música.

Per a comandes a l'engròs adreça-vos a l'Editor

Neduard CASTELLÀ VALLS

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ

Dimecres, 1 de gener de 1919

Éssent la nacionalitat una unitat de cultura, una ànima col·lectiva, amb un sentir, un pensar, i un voler propis, cada nacionalitat ha de tenir la facultat d'acomodar la seva conducta col·lectiva, així és, la seva política, el seu sentiment de les coses, el seu sentit, el seu franc voler. Cada nacionalitat ha de tenir el seu Estat.

El nacionalisme català, que mai ha estat separatista, que sempre ha sentit intensament la unió germanívola de les nacionalitats ibèriques dintre l'organització federativa, és aspiració enlairada d'un poble que, amb consciència del seu dret i de la seva força, marxa, amb pas segur, pel camí dels grans ideals progressius de la humanitat.

E. PRAT DE LA RIBA.

CONTRAST

MENTRE escateixen els polítics de Madrid qui és el responsable del fracàs de la Comissió Extraparlamentària i quin serà el tomb, estrident o conformista, que pendrà la Qüestió Catalana, no és impertinent comparar la tasca de Catalunya i la d'aquelles oligarquies centralistes a les quals serveix de tema retòric.

Catalunya, per mitjà dels seus polítics i de tots els seus partits i amb el concurs de tot el poble, s'entreté a preparar l'adveniment de l'Autonomia. Conscient de la responsabilitat que la possessió i l'exercici del poder li portaran, procura fer-se'n digna. L'enorme labor constituent que li pertocarà realitzar, la va planejant de tal manera que, amb una previsió que recorda la del Mestre de tots En Prat de la Riba, podríem dir que dintre de poc tindrà resoltes les dificultats encara no suscitades i a punt les fórmules que caldran per a l'establiment i normal arrencada del primer govern català.

I en aquesta feina constructiva hi col·labora, com havem dit, tothom. No ha calgut la violència perquè a Catalunya, terra ultra-individualista, s'hi congreís la unió sagrada.

Enfront d'aquest bell espectacle, les oligarquies centralistes ofeguen l'Estat espanyol com una polpa decrepita i el priven d'actuar decorosament en aquestes excepcionals circumstàncies. El centralisme mor com havia viscut: sense glòria, en la incomprensió i en la barroeria.

No cal eixir de casa per comprovar-ho. Reconeixen els polítics centralistes la gravetat extrema del plet català i la urgència de remeiar-lo, i malgrat això, continuen preterint les causes que poden endanyar-lo més i més. Es diuen i es mostren engelosits del nom i dels atributs de la sobirania, i pràcticament, al no governar Catalunya ni Espanya, abduquen de la seva efectivitat. Perquè abdicació del poder i claudicació dels drets i dels deures que imposa el principi d'autoritat és aquesta anormalitat escandalosament normal que delma, encaminant-la a la ruïna, la vida del treball a Catalunya. La indústria

catalana passa una crisi agudíssima que pot arribar a la mort a causa d'un seguit quasi quotidià i sistemàticament impunit de violències de les quals són víctimes, arreu, patrons i obrers. I d'aquesta anormalitat, en ço que va tenint d'escandalosament normal, en són en bona part responsables els governs de Madrid i les autoritats que en depenen i que tenen la missió de garantir l'ordre públic i la vida i el treball dels ciutadans, per humils que siguin.

Es irrisori que mentre l'Estat espanyol, representat per les oligarquies centralistes, regateja i ajorna la implantació a Catalunya de reformes polítiques d'una gran modicitat, per la por que li dona el desconeixement de les realitats de tot el món i per una mal·fiança egoista, presencii, d'altra part, amb absoluta indiferència, com la civilitzada ciutat de Barcelona, continua essent, ara amb més crueltat que mai, laboratori d'assaig dels més arriscats i cruentíssims experiments antisocials.

No ens plau d'enverinar cap problema ni creiem que l'antidot d'un maximalisme en sigui un altre, però el cert és que són ja moltes les fàbriques, i en general les cases industrials establertes a la nostra terra, algunes de importants, algunes de propietat de subdits estrangers, que pleguen o emigren amb dany irreparable de Catalunya, en primer terme, del seu estatment obrer.

Si això perdura, serà impossible evitar que el nostre poble judiqui no intencionada la sistemàtica inhibició del poder, central i de les seves autoritats. Si el centralisme espanyol, comòs del simple fet del viatge del comte de Romanones a París o de les possibles actituds del Raisuli, no es preocupa de salvar la indústria catalana i la vida dels catalans, serà tan difícil creure'l sincer en abusar del tòpic de la unitat espanyola. Com seria efectiva semblant unitat si els qui volen personificar-la no es senten ni es dolen de ço que passa en un dels nuclis, en un dels òrgans més essencials i afins de la societat ibèrica, ço és a Catalunya que, com a «provincia» esdevé, per ells, simplement mesella?

Al Dia

Notes

La *Època* venia fent campanya contra els homes de la Lliga Regionalista, a base de que no acceptàrem formar part de la Comissió extraparlamentària per influència dels republicans sobre nosaltres. A part que la *Època* no s'ha donat compte encara que a Catalunya, per ço que a l'autonomia esguarda, no hi ha més que catalans fructuosos de llibertat col·lectiva, el diari conservador s'ha trobat amb què els seus amics han estat els primers de desertar de la Comissió, i li és difícil, ara, escriure contra els regionalistes. Però, així i tot, hi escriu. Per a la

Època el que els regionalistes renuncien a formar part de la Comissió, és un pecat; que hi renunciïn els senyors Dato, Besada i Burgos, no.

L'espèrit ètic, justicier, de la *Època* queda palesament demostrat. I la unitat d'acció del partit conservador, també.

Heraldo de Madrid, dolent-se, com nosaltres ahir, de la manca de tacte del comte de Romanones, que havia, abans de nomenar-lo, de conèixer el criteri dels que havien de formar la Comissió extraparlamentària, quant a l'acceptació llur, afirma que amb comissió o sense, per ésser voluntat d'un poble, serà un fet l'autonomia de Catalunya.

Nosaltres també ho afirmem.

Quan es publiquin aquestes ratlles és més que probable que hagi dimitit el Govern o que, servant-lo, per qüestions internacionals, hagi pres l'acord de dimitir.

Comença a alçar-se el vel que cobria certes negociacions: el Govern francès vol desfer el tractat d'Algèrcas: oficialment s'ha dit en el Parlament, i ja els diaris de cambra comencen a parlar de la falta d'acció d'Espanya al Marroc, de la massa extensió del nostre protectorat i dels mals resultats de la internacionalització de Tànger.

Els entusiasmes patriòtics i les abraçades de festació del Nord, de Madrid, hauran d'oblidar-se si no volen quedar en ridícul els entusiasmes.

No vos ho sembla, amics?

A les dues hores de pres l'acord del Consell de la Mancomunitat i adjunts parlamentaris, ja es tornaven a reunir per a portar-lo a la pràctica.

A Madrid, entre acord i treball, hi haurien interposat, almenys, una cacerà.

I a la bona de Déu...

L'any 1918 ha estat venturós per a tot el món, com any de la pau: per a nosaltres, com a preparació de la nostra autonomia. L'any 1919 consagrarà la pau amb el tractat de la Societat de les Nacions, i l'autonomia de Catalunya amb el reconeixement del nostre dret a governar-nos.

Bon any, el de 1919, per al món i per a Catalunya: que ho sigui particularment per a tu, amic que em llegeixes, i per a tots els teus.

POL

Les culpes pretèrites

Les glòries del senyor Rocha

Una de les característiques de la gestió desencertada, nociva per a la ciutat, que han dut a terme els nostres adversaris a la corporació municipal, ha estat la de mostrar com un penediment per les culpes passades, arribant, àdhuc, a adreçar fortes censures als correligionaris que els precediren en llurs escans.

Aquest fet es repeté en la darrera sessió celebrada, en fer un regidor radical, el senyor Guerra del Río, unes denúncies que venien a palesar una vegada més el trist èxit aconseguit per aquella majoria formada a les darreries de l'anterior bienni, la qual, fou qualificada, ateses les raons de la seva generació, de *Solidaritat elèctrica*.

Avui, un regidor radical (confirmades les seves censures i fetes més greus per la paraula de regidors de gairebé totes les minories consistents, sense que fos ni iniciada la més lleu defensa del vell conglomerat), ha vingut a donar la raó als nostres amics que tenen obstinadament pugnaren perquè l'afar de la substitució de part de la lluminària pública no esdevingués un benefici quantitatiu per a una companyia privada en minva evident dels interessos col·lectius.

Ara ha estat reconegut per homes de tots els partits com aquell famós contracte té tota mena de defectes i manca en absolut de virtuts. Per la forma i pel fons, per les condicions generals i la manca de garanties per l'Ajuntament, aquell contracte ha fet que la ciutat n'hagi sortit deplorablement perjudicada.

De tots indrets vénen queixes del servei defectuós, i això implica, no solament una responsabilitat que hom ha d'exigir als funcionaris municipals per haver mancat, segons sembla, una inspecció veritable, mes també una penalitat a la companyia que deixa en incompliment l'estatut. Però en aquesta segona part, el contracte mateix desarma l'Ajuntament, el qual no pot sinó imposar unes sancions visiblement desproporcionades a les omissions de les companyies contractants.

Així, ha estat inútil que la Companyia encarregada de la conservació s'obligués a tasques difícils com la de la neteja diària de làmpares i reflectors i el recanvi de les primeres en inutilitzar-se o quan donessin menys d'un tant per 100 de la intensitat assenyalada a cada làmpara. La Companyia ha pogut mancar a aquestes condicions pactades, per ço com en el mateix contracte se li imposava, en cas d'incompliment, aquesta sanció, ridícula per la dificultat de precisió i per la quantia: «Per deficiències en el servei; per no ésser les làmpares de la potència lumínica contractada; per defectes de conservació, s'imposarà una multa que hom calcularà partint del fluid que hauria estat consumit, si no hagués tingut lloc la deficiència o, en el seu cas, hauria hagut de consumir-se per tal d'aconseguir

GLOSARI

MALLARMÉ

Si Josep Pijoan ens portava de la mà la gran ombra de Tiziano, i Benjamin Taborga la de Victor Hugo, ¿per què Jean Cassou, reduït a vora català, no evocaria per nosaltres l'ombra de Stéphane Mallarmé?

*Stéphane, mon cerne, en la música, oblidat
L'horror ejaculada per la turba qui crida,
Cremen mos ulls. Sé prou que vindrà un jorn darrer
Que ja no veuré pas ni l'ombra ni el braser
Dels altres ulls oberts a l'espendor dels astres.
I seré solament, marbre, entre les pilastres
De la terrassa, amb flors junerals, de la nit.
Mes, regreclaré els déus impletosos
Perquè, en l'obscuritat, mos plors seran sortosos
De plorar amb els teus, Stéphane, l'infinit.
L'infinit...*

S'extingeixen els flams de l'esperit.

Són l'ocèa i la nit en la sorra confosos,

ZENIUS

Drets de reproducció i traducció reservats

la intensitat lumínica contractada. La multa importarà el 100 per 100 del preu del fluid així calculat i comptat a raó de 0'285 pessetes KW-H.

Així podríem anar seguint, per tal de mostrar el descrèdit que davant de la opinió hagué de merèixer la *Solidaritat elèctrica* si els fets mateixos no s'haguessin encarregat de fer-lo més evident que totes les paraules esmerçades.

Si fos no més en satisfacció de l'amor propi, els nostres amics podrien sentir-se satisfets d'aquest resultat. Però llur tasca en la corporació municipal és altra que la d'aconseguir aquesta mena de punicions, i per això l'activitat de la nostra minoria fou la d'evitar nous abusos i cercar remei als presents, per la qual cosa, als mots del senyor Calderó ampliant les denúncies fetes, i als del senyor Duran i Ventosa recordant les culpes pretèrites, en seguien altres del mateix cap de la nostra minoria, orientant pel camí d'una possible solució, a indicacions del qual hagueren d'avenir-se els propis adversaris.

Els Mestres Oficials i l'Autonomia

Era ja hora que el Magisteri Oficial de Catalunya fes sentir la seva veu en el plet de l'autonomia.

Els que havem après en les idees dels grans pedagogs que la llengua materna ha d'ésser la que ha d'utilitzar el mestre en la seva relació amb els infants, els que dedicats a l'ensenyament primari hem comprovat l'aberració pedagògica de l'ensenyament de l'infant en llengua distinta de la que parla i els desavantatges amb què lluiten els nostres infants en l'obra, de llur formació integral, havent d'adquirir els coneixements primaris en llengua que no entenen, quan veïrem que el Magisteri oficial restava mut i deixava que es consumís aquest crim pedagògic, havíem pensat més d'un cop que els Mestres oficials de Catalunya eren col·laboradors conscients o inconscients de l'endarreriment espiritual del nostre poble i d'aquells que pretenen la destrucció de la Catalunya Nacional.

I ens afirmava en aquest pensar el veure que les associacions, entitats representatives d'aquells professorat, mai, no ja com a nacionalistes, sinó com a defensors de la veritable pedagogia, mai havien fet sentir llur veu demanant que els nois de les escoles de Catalunya, fossin rebadors dels ensenyaments en la llengua única que entenen i única que saben parlar.

Dedicats a l'ensenyament i sentint els ideals educatius em dola el cor en veure el temps perdut per aquells nois, obligats, amb tot i posseir una llengua pròpia, rica i gloriosa, a expressar-se en altra que no senten, l'esperitualitat de la qual no poden comprendre.

El nostre cor de Mestre el veïem punyit en veure foragitada dels llavis d'aquelles criatures la única llengua amb la qual sabien exterioritzar la seva idealitat i única amb la qual podien comprendre la realitat objectiva.

Ens apenava l'ànima el pensar que a l'Escola, on els nois han de formar llur ésser d'acord amb allò que Natura ha produït, era foragitada dels llavis dels nois, havent de guardar-la arrencada al cor, aquella llengua, forma d'exteriorització amb que Natura els ha donat per a expressar llur sentir.

Ens dola el cor el veure que l'Escola, continuació de la família, foragitava dels llavis dels tendres infants aquella llengua amb la qual les mares els havien ensenyat a barbotejar les primeres paraules i els havien expressat llurs emocions. Ens dola que l'Escola que ha de preparar els nois per a actuar en la societat, desterrés d'ella aquella llengua amb la qual els nois en la societat havien d'actuar.

I ens omplia el cor de dol el pensar que la llengua catalana que ha produït en tots temps pensadors i homes eminents en tots els rams del saber humà, era foragitada de les escoles oficials, talmant com deuen desterrar-se les males paraules i les baixes passions.

Com a nacionalistes ens punyia aquesta transgressió en el dret de Catalunya. Com a mestres de la Pedagogia ens apenava aquesta aberració pedagògica, de desterrar, en l'ensenyament en les escoles de Catalunya, l'única llengua que, com a vincle natural, entre els nois i mestres ha d'empregar-se.

Avui, en aquests moments que la Catalunya tota és desvetllada i reclama el reconeixement de la seva personalitat integral, ens plau de veure que els mestres oficials fan sentir llur veu ajuntant-se al plebiscit de la Pàtria renaixent, i el cor se'ns obre a l'esperança que, aquestes veus ara isolades, despertaran els que encara resten adormits, i siguin, no ja els mestres particularment, sinó mitjançant les associacions, col·lectivament, qui en defensa de la vera Pedagogia i en bé dels ideals educatius, els que reclamen que l'ensenyament a les escoles de Catalunya sigui en català, en l'única llengua apta per a l'educació integral dels nois catalans, com així ho proclamen les eminències pedagògiques i la pràctica demostra.

Delfi ORTIZ

Mestre Director de «L'Escola», Col·legi particular «Faiola».

Adjudicació de premis

Avui, dimecres, a les quatre en punt de la tarda, tindrà lloc a les sales del Foment del Treball Nacional l'adjudicació dels premis obtinguts per les nines de més art presentades al concurs que ha organitzat el Conservatori de la Infància Isabel. Els objectes a adjudicar a a guat de les properes persones premiades, d'acord amb un ordre d'elecció establert ja prèviament pel Jurat qualificador, segons el mèrit de les nines que siguin mereixedores de premi.

Es prega, per tant, amb molt d'interès, a les concursants, que se serveixin assistir a l'acte; i si alguna de les persones premiades no hi fos present, el Jurat escollirà per a ella el premi que li correspongui, sense que pugui després haver lloc a reclamacions i sense admetre cap responsabilitat si l'objecte escollit no és del gust de la interessada.

Acabada l'adjudicació de premis, es donarà principi al sorteig de les nines entre les persones que tinguin números premiats en la tombola, les quals podran recollir llurs premis al mateix local o després al Conservatori, d'acord amb les condicions que s'indiquen al darrera dels billets.

Ens cal advertir als que espontàniament ens envien escrits no sol·licitats per la Direcció del diari, que no ens és possible en cap cas tornar-los als originals.

Notes polítiques

La idea de Catalunya

davant del món

Mentre els vells xarucs de per aquí s'entretenen encara, com en un joc de pinyons, escatint de la sobirania o de la no sobirania de Catalunya, veiem com parla l'eminent intel·lectual doctor Ferran Ortíz, membre del Parlament de la República de Cuba, respecte de la qual fa vint anys que hom seguia una política semblant a la que hom segueix amb Catalunya.

Diu el doctor Ortíz: «Yo no voy a ofender la cultura vuestra ni la cultura de todas las personas que realmente se sienten cultas tratando de demostrar que Cataluña es una nación. Eso ya no lo niegan sino los obcecados por la envidia o por el despecho».

Diu també: «Tened por bien seguro que la hora de la libertad, la hora de la personalidad catalana ya ha llegado, o el sol del mundo, o al amparo de una autonomía consensual».

I diu encara: «Así lo ha dicho Cambo, y en esta época de comunicaciones internacionales en que se liquidan problemas seculares, no puede negarse, por inverosímil que hoy nos parezca, que acaso catalanes y cubanos nos encontremos de nuevo juntos en una misma comunidad de ideales».

«La Conca de Barberà»

Després de cinc anys de vida espòniosa deixa de sortir aquesta important publicació de Montblanc per a refundre's en una altra i donar major unitat a l'actuació dels molts i valuosíssims elements catalanesos de tots estaments d'aquelles contrades tarraconines.

Serà de bona memòria.

Fa 10 anys

Celebrem amb satisfacció el desè aniversari de la revista nacionalista catalana, que es publica a l'Havana, *La Veu de Catalunya*.

Ha sortit el darrer número commemoratiu d'aquesta dada, essent, com tots els altres, un número selectíssim.

Ens associem al goig de tan llarga i esplendorosa vida: que per molts anys continuï essent, com és, un ressò tan ferm i important de Catalunya i de la causa de la seva llibertat.

Mallorcs per l'autonomia

Es molt digne de remarcar l'intensíssim moviment autonomista i catalanista que aquests darrers temps ve

desenrotllant-se a Mallorca. Gran part de la premsa va decantant-se per camins nous, deixant de banda velles actituds caduques per entendre que ja no responen a la ideologia del moment.

Tenim davant nostre *El Abuelo*, publicació de Palma, que ens dona fe de ço que enm diem, amb grans titulars. Aquest mateix periòdic dedica una nota vibrant a la memòria d'En Ribal.

Per l'estil podríem dir de *Correo de Mallorca*, diari catòlic, i d'altres.

Es d'esperar que la campanya ben aviat serà un abrandament i que fins aniran desapareixent aquelles resquícies i resabals d'antigues concepcions i de conceptes de *patria chica* i *patria grande* que avui ja no responen a cap realitat.

El President

El periòdic *La Nau* publica un número molt interessant, especialment dedicat a la figura excelsa del moviment nacionalista. En Puig i Cadafalch. Porta un autògraf del mateix, i articles, entre altres, del diputat senyor Carles de Fortuny, Josep Soler, rector de les Escoles Pies, etc.

Miting nacionalista obrer

La Joventut Nacionalista Obrera de Barcelona, que surt a la palestra plena d'entusiasme pels ideals que es proposa defensar, com inaugural de les seves tasques està organitzant un gran miting d'afirmació nacionalista, en el qual hi prendran part competents oradors i prohoms del nacionalisme català, els noms dels quals, es faran públics oportunament.

L'acte tindrà lloc el diumenge dia 5, a l'Ateneu Autonomista del districte sisè, Diputació, 195.

Toribi Reoyo

Ha mort el conegut socialista Toribi Reoyo.

En els temps que les predicacions socialistes començaven a estendre's a Espanya, En Reoyo hi tingué bastanta col·laboració, especialment a Catalunya, prenent part activa en nombrosos actes, entre els quals es remarca la demostració del 1 de maig de 1899.

En Reoyo era impressor i en els darrers anys havia establert una impremta pel seu compte. Molts dels organitzadors d'organismes obrers li demanaven orientació per aconseguir les seves demandes.

Descansi en pau.

Barcelona, 19 de desembre de 1918.

El president, J. Puig i Cadafalch.
Doctor Soler i Pla, president del Comitè Germanor pro voluntaris catalans.

Als manyans de màquines

L'Escola Elemental del Treball inaugura demà, dia 2 de gener un curs especial de perfeccionament propi per a obrers i contramestres d'indústries mecàniques. Ultra les classes de dibuix i càlcul, ambdós exposats a en relació a la pràctica de l'ofici, s'estableix una classe central de Tecnologia, amb demostracions pràctiques de totes les qüestions de immediata aplicació al treball quotidià de taller, com son ara:

Mitjans d'obtenir la calor industrial, i les seves aplicacions.

Tractaments tèrmics dels metalls emplotats per a la construcció.

Projecte d'orgues de màquines; llurs proporcions generals.

Elecció de materials, i elecció d'eines; màquines per a treballar-les amb el major rendiment possible.

Construcció d'utilitatge per a la fabricació en sèrie de peces de precisió.

Tallat d'engranatges.

Nacions de resistència de materials, etc., etc.

Acabarà el curs amb una sèrie de conferències sobre la transformació de la calor en treball, i les màquines tèrmiques, màquines de vapor, i motors d'explosió i de combustió interna.

A lluc amb aquest curs de Tecnologia puguin els obrers manyans assolir el major perfeccionament professional possible, els alumnes hauran de consultar el professor sobre les qüestions de que creguin necessari assabentar-se per a la resolució perfecta de determinats treballs que eventualment realitzin en llurs tallers particulars, les quals es prendran com a tipus per a resoldre en les classes pràctiques.

Per a les classes de demostració pràctica l'Escola compta amb tallers de modelatge, fosa i manyeria equipats amb màquines dels tipus més moderns, i amb una magnífica central termo-elèctrica.

A la crida feta per l'Escola Elemental del Treball demanant als industrials que vulguin permetre als obrers alumnes de la dita Escola la sortida a temps dels tallers per arribar a les set a les classes, han conformat a respondre de conformitat amb la demanda les cases següents:

La Maquinista Terrestre i Marítima, Electric Supplies Company S. A., Enric Torres, Hijos de Dionisio Escorsa, Astilleros Cardona, Magin Vilardell, Torras i Bordas S. L., i Industrias de Cobre Eléctrico S. A.

Les cartes de totes elles expressen una forta simpatia per l'obra cultural de l'Escola. Aquesta remerca fonda l'atenció que ha meregut la seva petició, i espera poder allargar prompte la llista precedent amb els noms de les restants cases, la resposta de les quals espera.

El president de la Diputació ha disposat d'advertir als Ajuntaments, mitjançant una circular, que en virtut de la prorroga fins el 31 de març venidor dels pressupostos provincials i municipals, les quotes que els dits Ajuntaments han de pagar en el ter. trimestre de 1919 és l'equivalent a un trimestre de l'any 1918, puix el repartiment últimament aprovat, no començarà a regir fins el ter. d'abril.

S'ha despatxat el següent assumpte de la Secció de Foment:

Informe en l'expedient incoat per la S. A. «Energía Eléctrica de Catalunya» per a establir una nova línia des del pal 247 de la general tèrmica a Mataró fins unir-se amb altra línia que la mateixa societat té instal·lada a l'entrada de Mataró amb imposició de servitud sobre predis particulars.

El senyor Vallès i Pujals ha delegat el senyor Maynés perquè el representi en els actes de la Diada de la Llengua Catalana.

El Cos Provincial no es reunirà fins a mitjans mes de gener.

Ahí tardarà el senyor Puig i Cadafalch va assistir al seu despatx oficial rebent moltes visites.

També va conferenciar amb el president del cos provincial senyor Vallès i Pujals.

Va signar el president, l'escriptura de concessió d'obres de la biblioteca de Canet de Mar.

Demà es reunirà el Consell permanent amb els parlamentaris adjunts i s'acordarà la data de l'Assemblea.

La Comissió Provincial, ha despatxat els següents assumptes de la Secció de Comptes Municipals:

Dictàmens propostant l'aprovació dels comptes municipals d'Avià, Mosquera, Poble de Llet, Puigroig, Santa Coloma de Gervelló, Sentmanat i Tàrradellas, corresponents a l'any de 1917.

De la Secció d'Hisenda: Decret de tràmit en el recurs de dret per don Josep Escuder, contra el repartiment general de Canyelles per a l'any actual.

Idem idem, en l'expedient de perdo de la contribució territorial insuït per l'Ajuntament de La Quart amb motiu de la pedregada que caigué al terme municipal d'aquella població, el dia primer de setembre últim.

Diada de la Llengua catalana

Els de la Renaixença

La Joventut Renaixença assistirà amb la seva bandera, als actes anunciats per avui. Al matí a l'Aplec del Parc de la Diada de la Llengua Catalana, i a la tarda, a la festa del Cap d'Any Català, al Palau de Belles Arts.

La Directiva prega a tots els socis que no deixin d'acompanyar la bandera als esmentats actes.

Cap d'Any Català

Les joventuts de La Unió Catalana han organitzat un festival patriòtic, a benefici de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i Catalana de Beneficència, la celebració del qual tindrà lloc avui, a les quatre de la tarda, al Palau de Belles Arts, i hi prendran part les entitats i agrupacions següents: Esbart Martinec, Esbart Català de dansaires, Escola Orfeònica, Chor Catalana Nova, i la cobla La Principal de Barcelona.

Veus d'opinió

Per als empresonats

La febre que sembla que es demostra en favor dels perseguits els darrers dies, motivada tal volta per la publicitat que han tingut certes manifestacions, em mou avui a dir quelcom que sembla que no és conegut dels intervinents, per tal d'aclarir equivocats conceptes i que no pugui semblar als indiferents i als contraris del moviment nacionalista que s'ha esperat a treballar en bé dels detinguts i empresonats precisament ara que ja sols un d'ells es troba mancat de llibertat.

Dues o tres vegades en pocs dies he llegit referències a *La Reixa*. Aquesta Comissió benèfica de la Unió Catalana ho disolta, després d'un procés, cap a mig any 1907. Fa, doncs, més d'onze anys que no existeix *La Reixa*, la composició de la qual estava reservada únicament a individus detinguts o empresonats per causes de catalanisme.

El mes d'agost del 1908, diferents companys pertanyents a l'esmentada Unió constituïren l'Associació Catalana de Beneficència, qual primer acte va ésser la publicació d'una fulla firmada pel sotscrit, En M. Pagés i En Josep Catarineu i Alías, en les respectives qualitats de president, secretari i tresorer.

La fulla, l'objecte de la qual no era altre que donar a conèixer la constitució i els fins de l'entitat, aparegué el matí de l'onze de setembre de 1908, i el mateix migdia fou denunciada com per «fer apologia dels delictes sancionats per la llei de jurisdiccions». Foren processats els tres companys, als quals es deixà en llibertat provisional mitjançant sengles fiances de dues mil pessetes, el 21 dels mateixos mes i any.

Interposat recurs perquè sols fos processat el sotscrit, únic autor de la fulla, va ésser desestimat, seguint-se els processos als tres individus del Consell de l'Associació.

En el 25 de desembre de 1908—diada dels Innocents: dissabte passat, precisament, cumpiren deu anys—que els tres tinguerem l'alt honor d'esser nals al banquet dels acusats, estrenant (segons ens digueren) aquest, i la Sala primera de l'Audiència, de poc instal·lada al Palau de Justícia.

El tribunal de dret absolutgué els processos; mes el fiscal apel·la al Suprem, segurament per no haver-se pogut treure el mal efecte que produí la seva feble acusació comparada amb l'eloqüència de les defenses, encomanades als il·lustrats senyors Antoni Sansalvador, Salvador Millet, i Francesc Albó i Martí.

Després, a mitjans de febrer de 1909, ens fou presentat un escrit fent-nos conèixer que el Suprem no acceptava el recurs.

L'amic Catarineu, el ferm catalanista, que feia dies es trobava al llit de mort, signà l'escrit. Era el darrer document que ses mans pogueren firmar; als pocs dies (22 febrer), sense defallir el seu entusiasme per la causa de Catalunya, deixava d'existir.

L'actuació de l'Associació Catalana de Beneficència havia començat. El fet del nostre procés, del procés de l'Associació, aportà socis entusiastes. Vinguda l'amnistia del següent any, l'Associació repatrià la major part dels periodistes exiliats, els quals, com als presos, havia atès en ço que li era demanat.

Servem encara cartes dels periodistes Josep Baró, de Figueras; Francesc Farrés, de *La Tralla*; Ramon Campmany, de *L'Avi*; i per més que en J. Pous i Pagés, en son llibre «De l'ergastula» no cita per a res l'Associació, el cert és que ella l'atengué durant el temps del seu captiveri.

Aquella època l'Associació esmerçà més de 7.000 pessetes en atendre presos i exiliats.

En arribar el període de calma, que en les qüestions polítiques com damunt el món segueix a les grans tempestes, l'entitat anà reforçant sos cabals.

Les cada 11 de setembre que acut a visita d'empresonats. El de 1913, quan fou processat l'avui regidor En Josep Puig i Esteve, merescut l'entitat el seu més complet remerament. L'any passat (agost de 1917), l'Associació atengué el doctor Joan Solé i Pla, empresonat per l'autoritat militar.

Ara mateix, no ha estat precisament des que es ventila el piet de l'Autonomia que hi ha hagut detinguts.

El dia 10 de novembre d'enguany—vigília de la firma de l'armistici—uns quants joves, enlairaven banderes catalanes i aliades, cantant «Els Segadors» i «La Marseillesa». Dos d'ells foren detinguts. L'Associació no els

deixà; i, trobant-nos al Palau de Justícia, obtinguerem de l'advocat senyor Martínez Gras, qui en aquells moments hi era també, que parlés amb el jutge per tal d'arribar a l'alliberament dels detinguts.

Després n'han vingudes, de detencions, fins més de setanta; però sols catorze dels detinguts han estat empresonats; i avui, repetim, només hi resta un jove, N'Emili Dalmau, de 17 anys, qui es troba a disposició de l'autoritat militar i a qui no ha estat presa declaració des del 20, en què fou detingut.

Tots ells, tant si han arribat a la Model com si sols han passat unes hores als quarterets o al Palau de Justícia, han estat atesos per la Beneficència. Però no sols—com sembla que és cregut—en ço que fa referència a la manutenció, a les cel·les de preferència, a tenir llibres, a trametre notícies a llurs famílies; també l'Associació, com en el precitat cas del senyor Martínez Gras, ha presentat advocats als empresonats. Que ho diguin els senyors A. Demetri Danyans i Lluís Massat i Balaguer, que, amb els sotscrits, passen dues hores de la tarda del 16 d'aquest mes amb els presos Masachs, Palau, Grau, Cardona, Sardà, Tey i Boixader.

Creiem que el prec adreçat pels senyors Claveria i Pi i Sunyer al Col·legi d'Advocats serà atès. Sense l'alta representació dels dos firmants, mai ens ha mancat l'apoi de tots els lletrats als quals havem acudit en demanda de treballs encaminats a fer més bren l'estada de detinguts en aquells llocs on sembla mentida que sigui tolerat que s'hi portin homes qui no han de trobar-se un sol instant al costat dels qui roben, dels qui maten.

I ara si que m'atreveiria a presentar un prec al Col·legi d'Advocats: és un prec que no sé si pot ser atès, car la meua carrera no em permet saber massa de lleis, si bé, navegant, deiem que «cada pal ha d'aguantar sa vela». Em refereixo a què: fos possible que qualsevol detingut per «delictes» polítics no hagués d'estar als calabossos dels quarterets, i que en entrar a la presó fos immediatament ingressat al departament de polítics, que recordo molt bé que fou habilitat l'any 1905 (després del 25 de novembre) per als directores de *Cu-Cut*, *LA VEU*, *La Tralla* i *El Poble Català*.

Ara mateix han estat posats a la presó Model alguns catalanistes de quinze i setze anys en galeries on tots els homes són vells; i altres joves, també catalanistes, en galeries de cartenistes i trinxeraires... El mateix firmant fou posat fa anys en un calabós, al costat de sufisticadors de substàncies alimentícies.

No podria el Col·legi d'Advocats aconseguir tant naturalíssima concessió si no és la llei, i si ho és, no podrà fer que es compleixi?

Encara es troba a la presó En Dalmau, i no ha anat a polítics.

Per la seva part, l'Associació no ha deixat un instant els seus deures. Els empresonats han rebut sempre, amb el pa del cos, el reconfortament de l'esperit, el consell de l'amic i la gestió de l'home de lleis.

Mes si cal la cooperació de tothom; que l'Associació es fundà quan encara existia «La Reixa». Els homes d'ella aleshores ajudaven a aquella. Dues entitats amb un mateix fi no haurien tingut raó d'ésser, ni llur coexistència hauria parlat molt alt a favor del catalanisme; s'haurien demostrat disparitats que no existien; que nosaltres, homes de catalanisme ultra-radical, mai havem pesat la catalanitat dels perseguits ni mai havem pretès equilibrar la intransigència de les entitats a les quals puguin pertànyer; en tenim prou amb saber per què són seguits.

Moltes vegades la iniciativa particular perjudica; no són pocs els empresonats que s'han trobat amb tres sopars i amb dos dinars en uns moments en què no és precisament bona gana el perquè es té.

Augmentem o no els cabals, seguirem treballant, agraint, cercant la col·laboració de tothom. Cada dia ens convençem més de què és arribada l'hora d'exterioritzar el sentiment d'amor a la Patria; cada dia seran més els que en sofreixin. Que tots i cada un dels que es sentin patriotes contribueixin a què no manqui res als detinguts: ni l'aliment, ni el relatiu benestar, ni l'apropament de la llibertat.

Vicenç A. BALLESTER
Ciutat, 25-XII-18.

Generalitat

El Nadal del voluntari català

El president de la Mancomunitat ha dirigit al del Comitè Germanor Pro voluntaris catalans la comunicació següent:

«El Consell Permanent, en reunió del dia 18 dels corrents, acordà contribuir amb la quantitat de 5.000 pessetes al Nadal del Voluntari Català amb què s'obsequiarà durant les pròximes festes tots els voluntaris de la nostra terra que han lluitat sota les glorioses banderes de França».

Per ells Catalunya ha expressat, amb heroisme i pròdiga efusió de sang, la seva creença en la llibertat de les nacions, en la immortalitat de l'ànima múltiple i harmoniosa del món.

Els han estat ardis reivindicadors de la glòria militar catalana, que un dia va enlluernar el Mediterrani, i que avui s'ha mostrat en tota la seva força genial en la ment i el coratge de nostre gran Joffre.

Per la causa de la democràcia i la llibertat, per la causa de la personalitat dels pobles, que no té dret a minvar ni possibilitat de prescriure, ells han estat també protagonistes en l'hora més vívida de la humanitat. L'hor esforç és conegut i admirat de la França i de les altres nacions aliades; ells, com els nostres poetes i els nostres savis i els nostres polítics, han consolidat i fet albirador el nom de Catalunya; per ells Catalunya, en aquesta hora gràvida de destins, té interès victoriosos del seu esperit, tan irreductible com expansiu, tant personal com participant de les grans causes de justícia.

Catalunya, per la Mancomunitat que la representa, en trametre-us l'esmentat acord del Consell, us prega, com a president que sou del benemerit Comitè Germanor, que testimonieu als voluntaris catalans la seva amor i la seva gratitud i que els comuniquin que els associa al clos més íntim de la seva fe en un esdevenidor radiant.

Visqueu molts anys per bé de la patria.

LA TRANSFORMACIO DEL MÓN

Anglaterra

PARAULES DE WILSON

Londres, 31.—Parlant en el lunch que li ha estat ofert pel Municipi de Manchester, pronuncia En Wilson les següents paraules:

«Nostres homes i els vostres han lluitat junts a França, en les grans batalles, sota el comandament únic d'una magnitud no coneguda fins ara.

Vaig tenir no solament el plaer d'entrevistar-me amb Foch condicions de lleialtat i de ferm caràcter afirmen l'admiració que ja sentia per ell, sino també de conferenciar amb vostres propis cabdills i pogué comprovar que havien acceptat cooperar amb el mariscal, perquè eren veritables homes, com ho són aquells que saben subordinar-se i sacrificar-ho tot en benefici d'una causa comú.

L'unitat de comandament transformà tota la marxa de les operacions militars donant-li un poderiu imponent, i poguérem rebre desseguida el nou impuls que animà a tots els exèrcits, enveure's transformats en una organització única, i compreguerem aleshores que acabàvem de salvar un dels principals obstacles per a la victòria i d'acord amb aquesta unitat de comandament s'imposà també la unitat de tots els altres procediments i es logrà també la cooperació dels cors.

Estem compensats de que podem combatre units i que seguim nostra marxa uns al costat dels altres, podent jo assegurar-vos que el poble americà és un de vostres més fervents admiradors».

BANQUET D'ACOMIADAMENT A WILSON.

Londres, 31.—A huir tarda es celebrà al Palau de Buckingham el banquet de despedida en honor de Mr. Wilson.

Hi assistiren trenta convidats, incloent-hi les persones que constituïen el seu seguit.

EL NOU CAP DEL PARTIT LABORISTA.

Londres, 31.—Segons diuen els periòdics, el diputat Thomas sarà elegit cap del partit laborista.

DISCURS DE WILSON

Londres, 31.—Diuen de Manchester que el President dels Estats Units fou rebut en la City entre grans manifestacions d'entusiasme.

Contestant al discurs de benvinguda del Lord Major, va dir Mr. Wilson:

«Amèrica no s'interessa en la política d'Europa, però sí en l'associació de dret que ha d'existir entre els homes d'Europa.

Amèrica, no solament s'interessa per la pau d'Europa, sino també per la pau del món, perquè és necessari realitzar una harmonia sincera entre els espartans, amb l'objecte que hi hagi unanimitat en els reglaments que s'ofereixen a nosaltres.

Hem de crear el mecanisme necessari perquè puguem tenir una organització basada en la bona voluntat i en l'amistat, però no podem establir relacions amb gent que no tinguin confiança en nosaltres».

Luxemburg

DENÚNCIAMENT DE TRACTATS

Amsterdam, 31.—Diu l'«Handelsblad» que el Luxemburg denunciarà immediatament tots els tractats amb Alemanya sobre les vies fèrries i duanes.

El mateix periòdic reproduïx el document de la Lliga Alemana, la qual va ésser fundada per a protegir la vida i la llibertat de l'ex-kaiser.

El patronat d'aquesta Lliga fou ofert al príncep Enric de Prússia, del qual va sortir la idea que hauria d'ésser ofert a Hindenburg, afegint: «Naturalment que no deixem per això d'estar units a ella de tot cor, i en prova d'això estic sempre disposat a aprovar personalment que el meu imperat germà feu fins l'últim moment tots els esforços imaginables per a evitar la guerra.

Austria

PROVEIMENTS A L'AUSTRIA

Amsterdam, 31.—Segons notícies de Viena, els representants en la conferència internacional, han promès, en què que respecta al proveïment de concedir immediatament quatre mil tones de blat per a Austria i Alemanya.

Les eleccions al Regne Unit

Són plenes d'interès i d'ensenyaments les darreres eleccions britàniques. Demostren, en primer lloc, que la victòria exalta els sentiments patriòtics del poble i el duu a les solucions d'ordre i de seny, solucions que no són pas incompatibles, sino tot el contrari, amb les transformacions radicals que de vegades exigeix la vida social i política dels pobles. Inversament, l'exemple dels imperis centrals i de la Rússia ens mostra que una derrota militar de grosses proporcions porta els pobles a les convulsions revolucionàries i a un període de desordre, caòtic i dissolvent. I això darrer succeix àdhuc en aquells pobles, que com l'alemany, tenen un secular i pregó esperit de disciplina.

La victòria electoral, a la Gran Bretanya, ha estat per als homes i per als grups polítics que, amb llur actitud enèrgica durant la guerra, han contribuït considerablement a guanyar-la. Molts diaris consideren el gros èxit de la coalició com a un èxit personal de Mr. Lloyd George. Però aquesta apreciació no és gaire exacta. Veïem, en efecte, que dins la coalició són els unionistes o conservadors els qui s'han

endut el major nombre de llocs. Dels 480 llocs que ha obtingut la coalició, en corresponen 334 als conservadors i només 127 al grup de Mr. Lloyd George. Demés, els conservadors han fet triomfar prop de 50 candidats fora de la coalició. El fet és que en la nova Cambra dels Comuns els conservadors tindran majoria absoluta. I si vingués el cas d'un desacord entre Mr. Lloyd George i el partit conservador, seria aquest el que parlamentàriament s'imposaria.

La victòria de les eleccions britàniques és el vell partit liberal, dirigit per Mr. Asquith. Només ha fet triomfar 37 candidats. A la Cambra dissolta, els diputats que seguien a Mr. Asquith eren uns 150. El líder del partit ha quedat sense acta de diputat, i hom parla de la possibilitat que es retiri de la vida política. Els electors anglesos — i les electores angleses — no han volgut perdonar a Mr. Asquith la feina entrabancadora que en els darrers mesos realitzà contra el Govern de coalició.

Mr. Lloyd George haurà vist augmentar el grup dels seus seguidors. Tenia en la Cambra dissolta uns 70 diputats, i ara en tindrà 127. Però el guany del grup liberal de Lloyd George no

compensa al liberalisme anglès l'enorme minva del grup parlamentari de Mr. Asquith.

El Labour Party ha guanyat un considerable nombre de llocs. De 36 ha passat a 65, més els 20 laboristes coalicionistes que segueixen a Mr. Barnes. No obstant, els directors del Labour Party no poden mostrar-se molt contents, ja que confiaven elegir força més diputats. D'altra banda, el seu líder, Arthur Henderson, ha estat derrotat per un laborista de la coalició.

Si interessants són els resultats de les eleccions a la Gran Bretanya, no ho són menys a Irlanda. El triomf dels *sinn-feiners* ha estat formidable. Han aconseguit 70 llocs, mentre que els nacionalistes parlamentaris acabillats per John Dillon només han obtingut 7 llocs.

Els gros èxit dels *sinn-feiners* ha produït una immediata agudització del problema irlandès. Pel Regne Unit corren veus que els diputats *sinn-feiners* electes es proposen reunir-se a Dublín per a actuar com a Assemblea constituent i proclamar la República irlandesa.

A. ROVIRA I VIRGILI

DIMISSION DEL COMANDANT GENERAL DE BERLIN

Londres, 31.—Sap que Wriess, comandant general de Berlín, ha presentat la seva dimissió per creure's incapaç de mantenir l'ordre en la dita capital.

SEVERA PROHIBICIO

Londres, 31.—Comuniquen de Berlín que el comandament suprimeix de l'exèrcit telegrafia al comandant de la regió oriental, fent-li present que està severament prohibit pel Govern alemany remetre armes i material de guerra als elements bolxevistes, i que, cordant respecte aquest punt, que la violació de l'armistici podria ocasionar la represa de la guerra.

LA INDEMNITZACIO DE GUERRA

Berna, 31.—Diuen de Berlín que Erzberger ha declarat que té perfectament acord entre Alemanya i els Govern aliats pel que es refereix a la qüestió general de la indemnització per danys de guerra. Cada nació — digué — pagarà a les seves pròpies despeses. Alemanya, per la seva part, indemnitzarà a Bèlgica i a les regions que foren ocupades en el Nord de França, pagant també els danys ocasionats a la població civil.

En quant a la forma de pagar aquestes indemnitzacions, ha dit Erzberger que la reglamentarà la Conferència de la Pau.

França

L'ORGANITZACIO DE LES CONFERENCIES DE LA PAU

Paris, 31.—Arribat mister Balfour a aquesta capital, tingué amb el coronel House una larga conferència que, junt amb les celebrades a Londres pel president dels Estats Units amb Lloyd George i el propi Balfour, permetrà fixar millor els detalls referents a l'organització de la Conferència de la Pau i a les qüestions principals que hauran d'ésser tractades en la mateixa.

EXPULSIO D'UN MINISTRE ALEMANY

Paris, 31.—Comuniquen a «Le Temps» des de Brussel·les que von Buch, ministre d'Alemanya al Luxemburg, que després de la retirada es trobava refugiat a la Legació, fou expulsat el passat diumenge.

Itàlia

WILSON A ITALIA

Londres, 31.—Asseguren persones de la intimitat del president Wilson que la dimissió de determinats membres del Gabinet italià no modificarà en lo més mínim els projectes del president, el qual sortirà demà de París, tal com ha anunciat, en direcció a Roma.

Portugal

LES JUNTES MILITARS

Oporto, 31.—Segons els acords presos per la Junta militar del Nord, els delegats del Sud han acordat marxar cap a Lisboa per donar compte al president de la República i al Govern del resultat de llurs negociacions amb la Junta del Nord.

De l'acord del Govern depèn l'actitud que la Junta del Sud prengui en definitiva.

NOTES DE PORTUGAL

Lisboa, 31.—El Govern segueix vigilant els maneigs dels republicans extremistes i dels monàrquics, que són les que no obeeixen les indicacions de don Manuel de Bragança d'evitar tota bullanga.

Hom diu que la Junta militar creada a Oporto i la Junta del Nord no estan d'acord.

La Junta de govern es proposa presentar al Parlament l'adopció de mesures que garantitzin el compliment de la llei i el manteniment de l'ordre públic.

Alemanya

COL·LISIONS A DUSELDORF

Berna, 31.—S'han produït noves col·lisions a la concessió minera de Duseldorf entre els minaires vegutels i els soldats encarregats de la custòdia de les mines, resultant-ne uns quants morts i ferits.

L'ESDEVENIDOR ECONOMIC A ALEMANYA

Berna, 31.—El secretari d'Estat, Müller, ha declarat davant dels periodistes que estava envaït d'un gran pessimisme en tot el que fa referència a l'esdevenidor econòmic d'Alemanya, per entendre que li seria gairebé impossible restablir i recuperar la situació que tenia abans de la guerra, degut a la pèrdua dels mercats estrangers i de les colònies, i a més a la competència americana, que es va desenrotllant més cada dia, tot això independentment de que les matèries primes es troben ara en poder dels enemics, que poden fixar-hi el preu que més bé els sembla.

A això — va afegir — hi tindrem d'ajuntar les molt crescudes indemnitzacions de guerra que, com és conegut, gravaran molt el nostre desenrotllament econòmic.

Va mostrar-se partidari de la socialització d'indústries.

ELS SOCIALISTES D'ORDRE

Berna, 31.—La participació al Govern de Berlín d'elements purament socialistes majoritaris, com ho demostren l'arribada al Poder de Noske, molt caracteritzat per la seva energia i la intel·ligència, ve a patentitzar el propòsit dels mandataris del poble de reprimir els maneigs extremistes i mantenir l'ordre empleant per a això, si és precis, la força arma-

da, parlant-se ja de la creació d'un exèrcit popular destinat a combatre a l'enemic interior.

També sembla que el Govern està persuadit que pot apolar-se amb confiança en el poble berlinès, a jutjar per les manifestacions efectuades darrerament en aquella capital i que varen resultar en absolut favorables al nou Govern.

PROTESTES

Amsterdam, 31.—Els representants anglesos i polacs a Posen han protestat pels excessos ocorreguts aquella plaça, contestant el general comandant que havia estat impotent per a reprimir-los i que si havien estat arrencades les banderes aliades, fou pel sol fet que onejaven en territori prussià.

En virtut d'aquesta contesta els esmentats representants han donat per rompudes les relacions, trametent a llurs Governos respectius un informe detallat donant compte de l'ocorregut.

ELS DESORDRES A POSEN

Berna, 31.—Segons notícies rebudes de Berlín, els disturbis ocorreguts a Posen que parlaven els telegrames anteriors, van adquirir major gravetat ahir.

Sembla que després de les col·lisions que hi van haver el dissabte a la nit entre alemanys i polacs, aquests varen quedar pràcticament amos de la ciutat, desarmant els soldats i obrers que pretien resistir-se. Diu que resultaren tres soldats morts i nombrosos ferits.

Els polacs es van apoderar de les oficines de Telèfons, Telègrafs i Correus i de l'estació del ferrocarril.

Les autoritats alemanyes es van veure precisades a demanar reforços a Berlín amb tota urgència.

Aquestes notícies estan mancades de confirmació oficial; no obstant, el «Berliner Tageblatt» diu que el sots-secretari d'Estat, acompanyat d'algunes altres persones, ha sortit cap a Posen.

MANIFESTACIONS PACIFIQUES A BERLIN

Basilea, 31.—La jornada del passat diumenge transcorregué a Berlín amb absoluta calma.

En la manifestació organitzada pels socialistes majoritaris amb anuència del Govern, hi prengueren part més de 500.000 persones. Sols en la del partit democràtic en figuraven al menys unes 30.000.

Els manifestants recorregueren el trajecte previamnt assignat sense donar lloc a cap incident digne de menció.

Rússia

EVACUACIO DE PETROGRAD

París, 31.—Un telegrama d'Estocolm anuncia que el dia 27 l'exèrcit bolxeviquista entrà a Vilna.

Un altre despatx molt retrasat diu que els bolxeviquistes es dirigeixen de nou contra Vilna, d'on havien estat rebutjats la primera vegada i que es preparaven a l'atac ajudats pels alemanys.

Per últim, telegrames d'Estocolm a l'Agència dels Balcans donen compte de l'evacuació de Petrograd d'on precipitadament van poder ser retirats els arxius i valors per a mentre's a Moscou.

Els habitants en abandonar la ciutat ho feren en columnes vigilades per guardies roges, sense que poguessin portar damunt d'ells només que reduïts equipages i poca valors. La ciutat ha estat saquejada pels bolxeviquistes.

Estats Units

ENSENYANCA CIUTADANA

Nova York, 31.—La Universitat de Nova York anuncia que s'està estudiant un mètode complet i pràctic d'ensenyança ciutadana, per al qual s'utilitzaran, de moment, les escoles que depenguin de l'Estat.

Ja estan establint cursos pràctics per a aquests estudiants, en els quals se'ls ensenyarà la manera de tractar els estrangers que es trobin als Estats Units.

També s'organitza una Junta franco-americana d. Comerç i Indústria, amb la cooperació de l'ambaixador Jusseland, president honorari, amb l'objecte de desenvolupar el comerç entre ambdós països i que els productes francesos acudint al mercat americà. S'establiran delegacions a París i a Nova York, amb l'objecte de que els fabricants francesos puguin vendre llurs productes en bones condicions, anul·lant així la influència que abans exercien el comerç i la indústria alemanyes.

EL PROVEIMENT D'EUROPA

Xicago, 31.—El cap de la Divisió de Proveïments i Propietats del Negociat de comerç, parlant davant la Cambra de Comerç de Xicago, exposà els plans adoptats per a evitar a Europa tota perturbació dels mercats i de la producció durant el període de reconstrucció, i digué que, malgrat que poguessin arxivar molt grans les quantitats de gèneres en magatzem, tots s'haurien utilitzats en la guerra, d'haver-se aquesta allargat tres anys més.

Per a evitar que les immenses provisions agomolades minidin els mercats del país, es disposarà dels gèneres sobrants mitjançant agències del Govern i particulars que s'instal·laran a l'estranger i als Estats Units. Es van a trametre a Europa representants encarregats de buscar mercats en els quals s'ompli sortida a aquestes provisions.

Són alguns els canals per on espera el Govern col·locar els articles amagatzemats, entre ells el Departament de Correus, el qual utilitzarà trailers d'automòbils, es ampleats dels ministeris de la Guerra i de Marina rebran robes i efectes; Portugal, França i Anglaterra rebran gèneres per valor de molts milions de dòlars; a Sèrbia, Montenegro i Romania s'trametan també grans quantitats de gèneres de totes menes i es donaran facilitats als fabricants per a que puguin comprar del Govern, si ho desitgen, els articles que ells mateixos havien fabricat.

Grècia

GENERALS CONDECORATS

Saònica, 31.—En recompensa dels múltiples i eminents serveis prestats a l'exèrcit grec, el Govern d'Atenes ha condecorat amb la creu de guerra de primera classe els generals Haury i Milner, comandants en cap dels exèrcits francesos i anglesos, respectivament, d'Orient.

EL SABÓ "LABARTO"

ES EL MILLOR I MÉS ECONÒMIC PER A NETejar LA ROSA

Vida marítima

«Catalunya Marítima»

El dia 10 del mes de gener sortirà el primer número d'una revista que es titularà *Catalunya Marítima* i serà escrita en la nostra llengua. Els seus organitzadors es proposen amb ella fer una publicació decenal que aplegui totes les manifestacions del moviment marítim de Catalunya, sense que això signifiqui que la revista hagi de tancar els ulls a les altres regions espanyoles i als països estrangers.

Per les matèries de què tractarà aspira a ésser l'auxiliar de tots els estaments marítims i una fulla a consultar-hi moltes dades convenientes.

El fet d'ésser escrita en català li dona prou bé el caràcter que ha de tenir en matèria d'orientació per a les qüestions marítimes que es presentin i no cal dir que persegueix la finalitat d'endegar el patriotisme en aquesta branca de l'activitat catalana, la única que apareix potser més distanciada del nostre moviment polític actual.

El vapor «Manuel Calvo»

a Rússia

Ampliant la notícia que donàvem ahir respecte del viatge del vapor «Manuel Calvo» a Odesa, direm que la seva veritable causa és la de reparar els alemanys, austríacs i russos que es troben a Espanya d'ençà de la guerra. El vapor ha estat requisat pel Govern.

Al «Manuel Calvo» s'hi instal·la ràpidament uns 1.500 llits i anirà proveït, a més, dels bords del vapor «Buenos Aires», que foren portats aquí pel vapor «Montserrat».

Fent referència a la notícia es diuen moltes altres coses, que, per ara, no tenen confirmació. Hi ha qui creu que hi haurà altres vapors de Transatlàntica que faran aquests viatges, però també podria ésser que fos només el «Manuel Calvo» que, anés i tornés, ja que s'ha de tenir en compte que habilitar un vapor així representa una despesa important.

També es diu que aquesta repatriació es porta a cap per indicacions de l'ambaixador d'Anglaterra al Govern espanyol.

La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ha rebut els projectes de tarifes n.ºs. 28, 29, 109 i 107 de les Companyies del Nord i M. S. A. per al transport de material mòbil de ferrocarrils, tramvies i cotxes, diversos articles, fustes i suros i combustibles minerals.

Moviment del Port el dia 31

Vaixells entrats

Vapor «Santiago López», d'Avilés.
Vapor «Mahón», de Mahón.
Llagut «Carmen», de Vinaròs.
Llagut «San José de la Montaña», de Torrevieja, amb sal.

Vaixells sortits

Vapor «Mallorca» cap a Mallorca.
Vapor «Mikeldi Chiki» cap a Cèrta.
Vapor «Maria» cap a Marsella.
Vapor «Almazora» cap a Cèrta.

Vaixells despatxats

Vapor «La Guardia» cap a Argel.
Vapor «San José» cap a Sevilla.
Vapor «Mahón» cap a Mahón.
Vapor «Jorge Juan» cap a Marsella.
Vapor «Virgen de Africa» cap a Taragona.

Remocions

El vapor «Reina Victoria Eugenia» ha quedat amarrat al moll de Balears. Avui al matí baixa del dic el vapor «Manuel Calvo», ocupant el seu lloc el vapor «Juliana».

El vapor «M. Arnau» quan baixi del dic amarrarà al moll de Ponent, nord.

El vapor «P. Claris» quan hagi descarregat el carbó al moll de Costa, passarà al moll Nou per a sofrir reparació.

Carregaments

El vapor «Mahón» ha portat 142 porcs i 47 tones de càrrega general.
El vapor «Durango» ha portat de Nova York 4.350 bales de cotó, 2.900 barrils d'oli i altres productes.

Mar grossa

A conseqüència de la mar grossa de Llevant hagueren d'entrar d'arribada els vapors «Almazora» i «Mikeldi Chiki», que havien emprès viatge.

Vapors que hi ha al Port

«A. Lázaro», m. Espanya, NE.
«Andromachis», m. Nou.
«Belos», m. Ponent, S.
«Cabrera», m. Espanya, O.
«Cabo Cervera», m. Barceloneta.

«Durango», m. Barcelona, S.
«Eretra Mendi», m. Diposit.
«Jorge Juan», m. Muralla.
«Juan Giner», m. Barceloneta.
«Juliana», al dic.
«Kontze», m. Muralla.
«La Guardia», m. Espanya, O.
«Luis», m. Espanya, O.
«Luis», m. Ponent, N.
«Mahón», m. Muralla.
«Montserrat», m. Espanya, E.
«Mitros», m. Llevant.
«Manuel Calvo», m. Nou.
«M. Arnau», al dic.
«Oton», m. Barcelona, N.
«Paul Christ», m. Costa.
«Provence», m. Nou.
«Reina Victoria Eugenia», m. Balears.
«Rio Delta», m. Espanya, O.
«Rita», m. Espanya, E.
«Sueca», m. Espanya, O.
«Santiago López», m. Llevant.
«San José», m. Espanya, NE.
«S. Giner», al dic.
«War Soldier», m. Barcelona, S.
«Virgen de Africa», m. Muralla.

D'espectacles

Escollits entre els escollits són els programes que ofereix avui al públic l'empresa del Romea. A la tarda, a dos quarts de quatre, la famosa rondalla en tres actes i sis quadres, «El més petit de tots», a preus econòmics. Tarda, a un quart de sis, i a la nit, el meravellós espectacle «Els pastoret», amb el nou quadre Cavalcada dels tres Reis Gaspar, Melchor i Baltasar, els quals obsequiaran la gent menuda que assisteixi a l'espectacle. Els Reis Màgics aniran acompanyats de brillant seguici de soldats, patges i pastors, i també s'anunciarà la solemne aparició de l'Estrella d'Orient.

S'ha fet ja públic el programa que el divendres vinent figurarà als cartells del Teatre de Novetats, en la vetllada dedicada a l'Agrupació Mútua del Comerç i de la Indústria, per a haver obtingut els mil associats de Segona Secció. Són les tres obres de gran èxit: «To està pagado», «La reina mora» i «La suerte loca». Queden ja molt poques localitats per a la venda, ja que a les oficines de la dita Agrupació porten ja despatxats quasi tot el taquillaatge, cosa que fa preveure un ple de solemnitat.

Cultura

Inauguració de classes

L'Academia Internat de Santa Teresa de Jesús, fundada pel bisbe a benefici de les normalistes i alumnes de l'Institut i dels altres centres docents, inaugurarà el dia 7 de gener pròxim les classes de Llengua i Literatura catalana que acaba d'establir.

També, des d'igual data, queden obertes les classes de Càlcul, Teneduria, idiomes i altres ensenyaments comercials.

Les senyoretes que desitgin matricular-se ho comunicaran a la secretaria, Ample, 23, primer.

En honor de Rostand

El divendres, a dos quarts de sis de la tarda, tindrà lloc en el Foyer Francès un festival en honor del malaguanyat poeta francès Edmond Rostand. El senyor R. Charles Garnier, director del Foyer, parlarà del gran escriptor francès.

Els socis de l'Artistic Club Allié prestaran son concurs a aquest homenatge recitant algunes de les principals escenes de les obres teatrals de Edmond Rostand.

L'acte acabarà amb un programa musical, al qual hi pendran part artistes de relleu.

Ens cal advertir als que espontàniament ens envien escriptors no sol·licitats per la Direcció del diari, que no ens és possible en cap cas tornar-los els originals.

Darreres informacions

Telegràfica

1 Telefònica

El jurat.—L'indult

Parlant aquest matí el ministre de Gràcia i Justícia amb alguns periodistes sobre el rumor que recull la premsa, referent a la supressió del jurat a Barcelona, ho ha desmentit el senyor Roselló, dient que al Govern no hi ha pensat mai, i assegurant que el rumor estava mancat de fonament.

També ha estat interrogat el senyor Roselló sobre la data en que es publicarà el Real decret concedint l'indult general.

Ha manifestat el ministre que estava enllestint i sols està pendent de l'estudi del Consell, ignorant si en la reunió ministerial d'aquesta tarda s'ocuparien del dit assumpte.

Prórroga del conveni amb França

Després d'acabar el Consell el comitè de Romanones ha rebut notícia oficial d'haver quedat prorrogat el tractat comercial amb França durant el període de dos mesos.

Aeroplans alemanys

Avui s'ha assegurat al ministeri de la Guerra que el Govern alemany ha ofert al d'Espanya 200 aeroplans dels que han quedat a l'imperi germànic, després de complides les condicions imposades en l'armistici.

L'adquisició es realitzaria en condicions avantatjoses, puix els aparells són del model de 1918 i el preu de cost no arribaria a la quarta part del veritable valor.

L'Escola d'Aviació

S'ha resolt que els individus de tropa alumnes de l'Escola d'Aviació, una vegada acabat son com promís poden contraure'n un altre voluntari per quatre anys.

Pel pobres de Madrid

La subscripció iniciada per la Reina a favor dels pobres madrilenys arriba a 189.925 pessetes.

Carta d'En Sánchez Toca

Madrid, 1, 12'30 matinalada. La carta que el senyor Sánchez Toca ha dirigit al comte de Romanones, contestant a la instància per a formar part de la Comissió extraparlamentària, està redactada així:

«Me considero muy honrado por cuanto expresa en su escrito, en el que me indica su deseo de que forme parte de la Comisión extraparlamentaria, a la que el Gobierno de S. M. se propone encomendar la tarea de redactar la ponencia acerca de la estructura de los poderes regionales y facultades que han de ser otorgadas en su día por las Cortes, si éstas aprueban el proyecto de ley que presentará el Gobierno.

No obstante denominarse esta Comisión extraparlamentaria, considero, por lo que a mi atañe, que la cualidad senatorial constituye el motivo fundamental o qui-

zas el único de mi calidad para concurrir a esta labor, pero, a la vez que rendir ese servicio patrio, es en mi propósito aparte de consignar de partido, mi prestación personal.»

Nota política

La nota del Consell redactada pel ministre de Proveliments i que ve a ésser una reproducció ampliada de l'article recentment publicat per l'òrgue del comte de Romanones, indica que el Govern ha decidit arrostrar les conseqüències del resultat dels treballs que realitzin les deu o dotze persones que constituïran el dia 2 la Comissió extraparlamentària.

Sembla que el sosteniment d'aquesta Comissió ha estat objecte de detinguda deliberació per part del Govern, mostrant-se alguns ministres partidaris que la tal Comissió fos dissolta per manca d'elements indispensables i de relleu per a resoldre la qüestió que havia de tractar-se.

Ha predominat, no obstant, el criteri del comte de Romanones, i el Govern es mantindrà fins a veure com acullen les Cortes la ponència que s'ha de redactar.

Malgrat els optimismes reflexats en la nota oficial, aquesta nit subsistien les impressions que la Comissió extraparlamentària, o millor dit, la resta de la Comissió, no farà treball eficaç que pugui satisfer les aspiracions de Catalunya i que la ponència que formuli vindrà a constituir la causa determinant de la caiguda del Govern, el qual procurarà abans aprovar a les Cortes el projecte de pressupost del senyor Bessa, modificat en forma que faci desaparèixer l'hostilitat que al mateix tenia, un grup del partit lliberal.

Teatral

Al teatre de la Princesa, la companyia Guerrero-Mendoza ha estrenat aquesta tarda la comèdia en tres actes de Muñoz Seca «La verdad de la Mentira».

Ha agradat molt, essent cridats a escena l'autor i els interprets.

L'ex-ambaixador alemany

Al ministeri d'Estat s'han rebut ja els passaports demanats per a la marxa del príncep de Ratibor, ex-ambaixador d'Alemanya, que està fixada per al 9 de gener.

Sembla que per mediació d'una alta personalitat eclesiàstica s'ha aconseguit puguin quedar-se a Madrid les dues filles de l'ex-ambaixador.

Funció benèfica

Per aliviar en el possible la situació en què es troba la família d'en Tallaví, s'organitza una funció a Madrid amb el concurs d'Enric Borrás, Tita Rudo, Maria Gay i altres artistes de diversos teatres.

Defunció

Víctima d'una pulmonia ha mort el baix del Teatre Reial Lluís N. Coletti.

L'ambaixador a l'Argentina

El dia 3 de gener marxarà a Sevilla el nostre ambaixador a l'Argentina a favor Soler i Guardiola. Romandrà allí tres dies i després marxarà a Cadix, on embarcarà en el «Reina Victoria Eugenia» cap a Buenos Aires.

Temporal

A Bilbao i al Ferrol regna temporal al mar, havent entrat d'arribada molts vaixells.

El «Giralda»

Ferrol. — Ha desembarcat la tripulació del «Giralda» la venda del qual es ja resolta.

Desgracia d'aviació

Lisboa. — Quan evolucionava en les proximitats del Tajo un aeroplà de l'Escola d'Aviació, va caure al riu l'aparell, morint negat el que el pilotava, tinent Silveira.

Diaris que desapareixen

Avui deixen de publicar-se a Madrid dos periòdics diaris: *La Nación* i *La Iberia*.

Els elements del primer seran incorporats al diari de la nit *El Día*.

Capdany

A les dotze de la nit ha celebrat el poble madrileny amb la gatzara dels anys anteriors l'entrada del 1919.

A la Porta del Sol es congregaran a les dotze de la nit més de deu mil ànimes, la majoria gent divertida,

que han volgut entrar alegrement a l'any nou, desfermant els seus instints amb crits, aplaudiments i acompanyament de cornetes, tabals, simbombes i llanxes, quan la torre central del ministeri de la Governació s'ha il·luminat i les minuteres del rellotge han coincidit en les dotze.

Després del xivarri infernal que s'ha produït en aquest moment, els grups s'han dispersat, portant l'escandol als barris pacífics, on ha continuat la broma fins que se'ls han acabat les forces i l'humor.

Els carrilaires

Entre els carrilaires no ha causat el millor efecte l'augment de son aprovat per les companyies.

Com se sap, la companyia del Migdia va facilitar una nota donant compte de la concessió que s'havia fet al personal i la Federació Nacional de Ferroviaris dirigeix a la premsa un escrit de protesta per aquesta concessió, creient desproporcionats els augment amb els ingressos que ha de tenir la companyia amb la concessió feta al personal.

Fan el compte i diuen que l'augment d'ingressos el calculen en 70 milions o sigui que donaran un total d'uns 184 milions amb 30 de despeses de personal, és a dir, menys del 20 per 100.

La companyia del Nord tenia preparada un circular que ha repartit donant compte al personal de la forma en la qual s'anaven a pujar els sous del mateix personal, que eren iguals als que havia fet la companyia del Migdia.

També ha causat mal efecte aquesta circular de la companyia del Nord entre el personal.

Aquest matí les protestes han estat generals a les Oficines i Centres ferroviaris, arribant-se a proposar abandonar el treball i anar novament en manifestació a la Presidència del Consell per a fer present al comte de Romanones el descontent dels ferroviaris.

El que molestava més els ferroviaris és un paràgraf, el final de la circular de la Companyia, en el qual es fa veure el sacrifici enorme que va a fer la Companyia malgrat el dèficit amb que es va a saldar l'exercici quan les concessions que es fan als obrers les han aconseguit aquest mitjançant les seves gestions prop del Govern.

A les nou de la nit s'han reunit, presidits per Emili Besteiro al Centre social del carrer de Moratines, nombrosos ferroviaris per a veure la forma com havien d'expressar la seva opinió sobre l'aplicació de l'augment del 15 per 100 en les tarifes.

S'ha examinat l'esperit de les circulars trameses per ambdues companyies, s'han pronunciat discursos, tots de protesta per la forma com s'ha aplicat al personal aquest 15 per 100 d'augment en les tarifes, i s'ha acordat nomenar una comissió encarregada de redactar unes bases de protesta que es dirigiran a la Junta de govern de l'Associació d'empleats ferroviaris, perquè aquesta, a la vegada, les elevi als poders públics.

Componen la Comissió: per la Companyia de Madrid-Càceres-Portugal, Barrinaga, Mantegui i Fernández; per la del Nord, Alcázar, Berrocal i Lahoz; i per la de Madrid-Saragossa-Alacant, Trujillo, Sanz i Emili Besteiro.

La reunió ha acabat dos quarts d'onze de la nit.

Nomenament

Madrid, 1, i matinalada. El Consell de ministres ha acordat nomenar sot-secretari de Foment a don Isidre López Oliva.

A l'estranger

Iugo-Eslàvia

EL CONGRES SOCIALISTA

Basilea, 31. — El Congrés socialista iugo-eslav reunit a Laybach ha fet una crida a tots els pobles, reclamant com pertanyent als eslaus i als serbis la regió d'Orie i declarant que les regions de Trieste, Istria i Fiume han d'ésser considerades bilingües.

Municipi

Els Reis a l'asil del Parc

La Junta municipal autònoma de l'asil del Parc, fa una crida als sentiments caritatius dels barcelonins perquè, per la diada dels Reis, es pugui obsequiar les criatures pobres d'aquell asil amb joguines i dolços, com en anys anteriors.

Els donatius de joguines, o altres presents, que es vulguin fer per aquesta bona obra social, es poden remetre fins al pròxim dissabte, dia 4, al Bar de la Unió, carrer Unió, 3, o a la Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20, d'on seran recollits i dipositats a l'asil per a repartir-los el diumenge a les criatures.

El Consell Municipal

de Govern

El Consell de Govern municipal ha d'apartar els següents assumptes:

Secció d'Aixampla: 9 comptes per suminsres rebuts, una instància per a reconstruir una aceria i 20 relatives a edificacions particulars a la zona d'Aixampla.

Secció d'Hisenda: una sol·licitud per canvi d'acte de venda als mercats, 2 autoritzacions per a substituir en la ocupació de llocs de venda als mateixos, 17 instàncies d'ocupació per a vendre a la via pública, una sol·licitud d'extinció d'impost de cèdules personals i un compte per suminsres de fluid elèctric.

Secció d'Obres: una instància per a canalitzar el riu de la via pública, 2 per a obrir a la construcció d'aceres i 32 per a practicar obres particulars.

Cemeteris: Aprova una certificació i relació valorada per obres efectuades al Cementiri del S.O.

Al despatx de l'Alcaldia han estat firmades 2 escriptures per al suminsre d'adoquins i ngols amb destí a la conservació d'empegrats i altra per al suminsre de canells amb destí al mateix objecte, a favor del Foment d'Obres i Construccions, per la quantitat de 40.880 ptes. la primera i 35.250 pessetes la segona.

Foran autoritzades pels notaris senyors Canals i Fontanals respectivament.

Fins el dia 7 del corrent mes de gener, a les dotze, s'admetran al Negociat municipal d'Obres públiques notes de preus per al suminsre d'impressos per al servei del ram de canalitzacions, amb subjecció a les condicions que es troben de manifest al dit Negociat.

La Quetatura de la Inspecció Industrial ha comunicat a la Comissió d'Hisenda que el dia 4 del pròxim mes de març acaba el contracte per a la il·luminació pública provisional.

Anuncis oficials

Astillers Minguell, S. A.

El Consell d'Administració d'aquesta Societat ha acordat repartir, a compte dels beneficis obtinguts durant el segon semestre del corrent any:

25 pessetes per acció de la sèrie A, 3 pessetes per acció de la sèrie B, qual dividend es farà efectiu contra remesa del cupó núm. 1, des del dia 2 de gener pròxim, a les oficines d'aquesta Societat (Passatge d'Isabel II, número 2), tots els dies feiners, de deu a dotze del matí.—Barcelona, 31 de desembre de 1918.—El secretari, Josep Rodríguez.

Comité Oficial Cotoner

Es recorda que, ajustant-se a l'article vuitè del Reglament, tots els comerciants, tenedors de cotó, manipuladors i altres que, per qualsevulla concepte tinguin cotó en floca, hauran de trametre el dia 31 relació jurada de les existències en l'esmentada data, amb detall dels augment i disminucions en les mateixes en comparació amb la relació jurada anterior, indicant la procedència dels augment i la destinació de les disminucions, així com els magatzems on tinguin dipositades les existències.

Es prevé que el termini d'admissió finex el dia 4 del pròxim mes de gener de 1919.

Barcelona, 30 de desembre de 1918.—El president del Comité.

Comité Oficial Cotoner

Pel present es fa públic que el ministeri de Proveïments, amb data 17 dels corrents, ha dictat una R. O. mitjan-

cant la qual «vista la consulta feta a aquest ministeri pel Comité regulador de la importació i consum del cotó, sobre el compliment dels laudats dictats pel mateix, i resultant; etc...» S. M. el Rei (q. D. g.) s'ha servit disposar que incumbeix al Comité regulador de la importació, distribució i consum del cotó el compliment dels laudats dictats pel mateix, sobre les matèries la decisió de les quals li està encomanada i compeltir a l'execució del mateix per la via administrativa d'apremi, quan no fossin complerts voluntàriament.

Barcelona, 30 de desembre de 1918.—El president delegat, Isidre Liesa.

Comité oficial cotoner

Pel present, i a l'objecte de deixar contestades les consultes que a aquest Comité han estat fetes amb relació a la present setmana i a la pròxima, que respectivament són festius el dimecres i el dijous, es fa públic: que tant les setmanes indicades, com aquelles que es troen ben casos similars, les cases que vaguin un dia hauran d'efectuar-ho el dissabte i les que en vaguin dos, el divendres i el dissabte; pagant-se en forma reglamentària, en concepte d'indemnització, la totalitat d'un dia en els casos que es vagui el dissabte, i el vuitanta per cent de dos, en els casos que l'atur fos el divendres i el dissabte.

Barcelona, 31 de desembre de 1918.—El president delegat, Isidre Liesa.

Sindicat de Banquers de Barcelona, S. A.

Es prevé als tenedors de bons 6 per 100 de l'ENERGIA ELECTRICA DE CATALUNYA, S. A., emissió 4 de juliol últim, que des del dia 15 de gener pròxim es procedirà al canvi de les carpetes provisionals pels títols definitius als establiments bancaris als quals tingué lloc la subscripció pública.

Barcelona, 30 de desembre de 1918.

El vicepresident del Consell Directiu Josep Marsans Roí.

Exposició de Barcelona

En virtut del que s'acordà per la Junta Directiva s'obren els següents concursos:

Primer. Treballs d'explicació de la plaça de l'Art Antic a la muntanya de Montjuïc sota el tipus de 22.500 pessetes.

Segon. Treballs d'explicació de l'avinguda i gran plaça de la secció internacional sota el tipus de 296.938/33 pessetes.

Tercer. Treballs de fusteria necessaris per a un edifici destinat a oficines de l'Exposició.

Els plecs de condicions d'aquests tres concursos estaran de manifest a la Secretaria de l'Exposició (Pavelló Regi del Parc) durant les hores d'oficina.

El termini de presentació de plecs acabarà el dia 13 de gener pròxim, a les dotze.

Barcelona, 30 de desembre de 1918.

El secretari de la Junta.

Vida religiosa

Avui, La Circumsció de Nostre Senyor Jesucrist, Sant Concordi, màrtir, i Santa Eufrosina, verge.

Demà, Sant Macari, abat, i Sant Espiridó, bisbe i confessor.

Quaranta hores: Demà, a la Santa Església Catedral Basílica. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

Quaranta hores: Avui, a la Santa Església Catedral Basílica. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Mercè, a la seva església, privilegiada, o a la del Pi.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona dels Àngels, a la seva església.

La missa d'avui: Circumsció de Nostre Senyor Jesucrist, color blanc.

La missa de demà: Santíssim Nom de Jesús, color blanc.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Josep.

Vetlla en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Santíssima Trinitat.

Vetlla en sufragi de les ànimes del Purgatori: Demà, Torn de la Comemoració dels Fideles Difunts.

Església de Nostra Dona del Bon-succés. — A les sis d'aquesta tarda la Congregació de la Bona Mort practicarà els seus espirituals exercicis amb Exposició de S. D. M. i sortirà pel Rd. D. Jordi Canadell sobre el següent punt: De la Circumsció del Senyor.

Autoritzen les notes de les quals ens preguen la publicació, amb un segell o una firma que ens sigui coneguda.

Qüestions obreres

El Centre de fusters matriculats va reunir-se i va acordar designar una comissió que s'entrevistés amb el comité de vaga a veure si es troba una fórmula de solució.

Els patrons accedeixen a concedir des del 2 de gener una pesseta d'augment i l'altra pesseta que reclamaven els obrers es concedirà al cap de dos mesos, a fi d'acabar els treballs pendents.

Acceixen els patrons a pagar el jornal sencer en cas de malaltia. Pel que toca a la qüestió de les etnes, accepten en principi la demanda obrera, però s'ha de discutir la forma de portar-ho a la pràctica.

Els fusters de Gràcia també es van reunir i van acordar adherir-se als acords pre-cos pels matriculats de Barcelona i designar un representant que formi part de la comissió.

La vaga d'impressors no va donar lloc a cap incident.

La Federació de les Arts del Llibre va reunir-se i va acordar nomenar una comissió que trobi una fórmula de solució del conflicte.

Govern civil

El governador prevé als alcaldes d'aquells pobles que trametin a començament de les relacions mensuals d'alta i baixa de subsistències i queviures, corresponents al mes de novembre; en la intel·ligència que, de no fer-ho, els serà imposada la multa de 500 ptes.

Els alcaldes referents són els d'Argemona, Badalona, Bagà, Balenyà, Borredà, Brull, Cabrera de Mar, Calat, Canovelles, Capolat, Cardedeu, Cardona, Castellar de Nuch, Castellbisbal, Castellfollit del Boix, Castellví de Rosanes, Dosrius, Espinades, Olost, Orrius, Osornort, Palou, Papiol, Pobla de Claramunt, Polinyà, Prat de Llobregat, Prats de Rei, Pruit, Puig, Rajadell, Rubió, Saldes, Sant Adrià de Vilatorrada, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Martí Sarroca, Sant Martí Sasgades, Sant Mateu de Bages, Sant Pere de Prades, Sant Pere de Salavina, Sant Pol de Mar, Sant Quinte de Terrassa, Sant Quirze de Safaja, Santa Coloma de Cervelló, Santa Eugènia de Berga, Santa Eulària de Ronsana, Santa Fe del Penyal, Santa Margarida de Montbui, Sana, Tona, Viladecavalls i Vilanova del Camí.

Parlant del conflicte municipal de Badalona, on fa temps que no hi ha Ajuntament, per haver dimissió a conseqüència dels dolorosos trets de l'agost, el governador ha dit que l'assumpte és a informe de la Comissió Provincial i que quan aquesta resolgui el governador podrà una resolució.

Si la Comissió Provincial declara admissibles les dimissions, serà nomenat un altre Ajuntament.

Bisbat

Homenatge al doctor Sardà i Salvany

Amb motiu del tercer aniversari de la mort del que fou il·lustre propagandista catòlic i fundador conseller de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, el pròxim diumenge, dia 5 de gener es

Sastreria La Fama
M. Villanueva

6, Portal de l'Angel, 6

Trajes novetat
Gabans
Pantalons fantasia
Impermeables
Guardapols

farà, amb gran solemnitat, l'acte d'inaugurar la llosa que ha costejat aquella entitat per a ésser col·locada en el carrer del doctor Sardà i Salvany.

L'acte començarà a les onze, en l'església parroquial de Sant Feliu, celebrant la santa missa el reverend senyor conseller doctor don Lluís Carreras, cantant durant el Sant Sacrifici escolits motets la «Schora Cantorum».

Seguidament es procedirà a l'inauguració de la dita llosa, presidint ambdós actes l'Ajuntament.

—El dijous d'aquesta setmana, el doctor Reig benirà i celebrarà la missa en l'altar que el Col·legi de Procuradors té a la Basílica Mercedaria, sota l'advocació de Sant Patró Sant Jaume.

Aquest altar, amb motiu de les festes commemoratives del VII Centenari del Descens de la Verge, ha estat restaurat completament.

—Per 1.802 dels 2.387 sufragis emesos, ha estat designat president de la Lliga Nacional de Defensa de la Clercia, en la vacant existint per renúncia de D. Joan Aguil·ler, el doctor don Francesc Xavier Valles Falle, auditor del Suprem Tribunal de la Rota.

—A la capella del Paau Episcopal s'hi han reunit, sota la presidència del canonge doctoral don Francesc Faura, la Junta d'Esclaves de Jesús Crucificat.

—Demà, a les onze, les dames cooperadores de l'Obra de Bones Lectures, celebraran la seva sessió mensual a la sala de juntes de Santa Anna.

El reverend ecònom doctor don Joan Serra continuarà l'explicació del tema «La Resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist» com argument de les poderoses de nostra Fe catòlica.

Finida la conferència i feta la col·lecta, es ritarà un libre a propòsit per a la formació de la biblioteca d'una dama catòlica i es repartirà el «Repertori de Bones Lectures», fulles i fulletons per a la propaganda catòlica.

Necrològica

El nen Modest Cuixart i Franquesa ha pujat al Cel.

Els seus prou combatuts de penes, tenien posada una dolça esperança en la seva penúltima vida fatigada.

La mort del nen deixa una fonda desolació en la seva llar.

Enviem nostre sincer condol als seus pares i demés família, particularment a l'aparellat avi, nostre estimat amic don Josep Franquesa i Gomà.

L'Orquestra Filharmònica de Madrid i la música catalana

L'il·lustre mestre Bartomeu Pérez-Casas, director de l'Orquestra Filharmònica de Madrid, ha volgut donar una prova més de la consideració i afecte que li mereixen els compositors de la nostra terra, posant en lloc d'honor de cadascun dels tres programes amb que l'Associació de Música da Camera farà la presentació de la dita orquestra, una obra d'un autor català, essent de remarcar que no es tracta d'obres que la Filharmònica interpreti circumstancialment en ocasió de la seva vinguda a la nostra ciutat, sinó que les té ja incorporades en son repertori per haver-les executat en altres ocasions anteriors.

Són aquestes obres: «Obertura sobre un tema popular català», d'En Jaume Pahissa, donada en primera audició: «L'any mitjà», de N'Alfons Vila, i «Poema romàntic», de Lamote de Grignon.

Aquest bell geste deferentíssim de l'insigne director i tota la seva orquestra, augmenta considerablement la simpatia i l'interés que ha desvetllat la seva vinguda, descomptant-se des d'ara, donades per altre part les excel·lents referències que es tenen d'aquesta institució, el seu triomf més complet entre nosaltres.

Havem d'assenyalar, també, que l'eminent baix cantant Masi-Pieralli, per deferència al mestre Lamote i a la Filharmònica, i degudament autoritzat per l'empresa del Liceu, s'ha encarregat d'interpretar la part vocal del «Poema romàntic».

Obituari

Enterraments

Donya Rosa Ribó i Cruchada, vídua de Estalella. Avui, dimecres, a les onze del matí. Bretón de los Herreros, 1. Parròquia dels Josepets. Cementiri Vell.

Donya Teresa Tombas i Soler, vídua de don Nicolau Guasch i Millet. Ha mort a l'edat de 85 anys. Avui, dimecres, a dos quarts de deu del matí. Berga, 34. Parròquia dels Josepets. Cementiri de Sant Gervasi.

Donya Càndida Garcia i Escardibol de Canals. Avui, dimecres, a dos quarts d'onze del matí. Maria Cristina, 14. Badalona.

Hora de sortida de l'estació de França, a les set en punt.

Funerals

Don Llorenç Mayol i Montalvo. Morí el 29 d'octubre últim a l'edat de 32 anys. Demà, dijous, de deu a dotze, funerals a l'església dels P. P. Dominics (Auzies-Marc, 54).

Donya Maria Soler i Camps, vídua de don Miquel Pratmassó. Morí el 22 de desembre passat. Demà passat, divendres, a les deu, funerals a la parròquia de Santa Anna.

Participacions de defunció

Reverend don Tomás de Villanueva i Martínez Carles. Ha mort als 69 anys d'edat. Enterrat ahir matí al Cementiri de Sant Genís dels Agudells.

Donya Antonia Garcia i Franquesa. Enterrada ahir tarda al Cementiri Nou.

El nen Modest Cuixart i Franquesa. No s'ha avisat l'hora de l'enterrament. La senyoreta Enriqueta Figueras i Rexach. Ha mort a l'edat de 18 anys.

Incident a un teatre

Anit, al Follies Bergère, en ésser les dotze, i amb motiu de l'entrada d'Any Nou, l'orquestra va tocar la «Marxa Reial», que fou aplaudida per part del públic i respectada per altra. Al finalitzar els músics, alguns corrents d'amanera «Els Segadors», però la policia va impedir a l'orquestra que els toqués. Llavors els catalanistes es posaren a cantar-los, originant-se alguns incidents, que acabaren retirant-se molts catalanistes de la sala d'espectacles.

A la darrera part del programa, en presentar-se la Mari-Pocla, va cantar un couplet i en ésser aplaudida per uns, digué certes frases que, principalment, per la forma com les va dir, molestaren els catalanistes.

La policia va cometre extralimitacions en la forma de tractar els espectadors, arribant-se a veritables altercats i amenaces de detenció. Un dels principals de la policia ens refereixen que va dir que no s'havia permès tocar «Els Segadors» perquè és un himne prohibit. També uns policies assaltaren una lotja que es significava per la protesta contra la mentada artista, que va permetre's manifestar-se sense que ningú li demanés.

Espectacles

Gran Teatre Lliure

Avui, 8.ª de propietat i abonament a tardes. A les quatre. Reprise de l'òpera còmica en tres actes «Fra Diavolo», pels cèlebres artistes Surinach, Lahowska, Schipa, Mangeri, Masini, Rebonato, Mestre Vitale. — Demà, «Bohème», pels cèlebres artistes Storchio, Macnez, Viglione, Borghese, Masini Rebonato, Mestre Masina. — Divendres, Serata d'Onore de Tito Schipa.

Teatre Català - ROMEA

Empresa Fabregas.—Companya Catalana. Direcció: ENRIQ GIMENEZ. Avui, grandiosos programes, tarda, a dos quarts de quatre, la famosa rondalla en 3 actes i 6 quadres.

El més petit de tots. Preus econòmics. Tarda, a dos quarts de sis, el meravellós espectacle en 5 actes i 18 quadres, d'En Folch i Torres.

ELS PASTORETS O L'ADVENTIMENT DE L'INFANT JESÚS

l'esplèndida Cavalcada dels Reis Gaspar, Melchior i Baltasar obsequiaran els nens i nenes assistents a l'espectacle. Aparició de l'Estrella d'Orient. Couplets en Novalia (Aymerych), sardanes, apoteosi. Esplèndida presentació vestuari. Llegiu els programes de demà.

Teatre Novetats

PRIMA SETMANA de la Companyia del **MAESTRE SERRANO**.
Avui, dimecres, festiu d'any nou, tarda, a les quatre. Primer: «Estrella» segon. «Esta noche Noche Buena», tercer: «La canción del olvido». — Nit, a dos quarts de deu. Primer: «La casita Blanca»; segon: «To está pagao»; tercer: «La canción del olvido». — Divendres, a funció dedicada a l'Agrupació Mútua del Comerç i de la Indústria, Societat de Socors Mutus. — Aquesta setmana última de la Companyia Serrano i última de «La canción del olvido». Tots els dies tarda i nit «La canción del olvido».

ELDORADO

(Empresa Bohemia)
Avui, dimecres, festa de Cap d'Any, tarda, primera sessió, a dos quarts de quatre; segona sessió a les sis; nit, a les deu. Grans programes: Darrera col·lecció de

IRA

la gran sèrie d'art.
Els set pecats capitals interpretada per l'eximia actriu **Francesca Bertini** en èxit; comiat de les simpàtiques llerines.

SORITA I SILVERDI

altas dels famosos acrobates **The Morandini**.
OMIAT, darreres funcions irremissiblement de l'arrogant estrella espanyola.

Carme Flores

demà, dijous, grans i extraordinàries sessions, tenint lloc la

ESTRENA

l'estranyada cinematogràfica

GOLA

la sèrie d'art.

Els set pecats capitals interpretada pels eminents artistes

Francesca Bertini i **Camil de Riso**.

presentació en aquest Teatre de la

ve i notable «Estrella de Varietats»

Dora, la Cordobesa.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de **COMEDIA CATALANA**

dirigida pel primer actor

Jaume Borràs

Primera actriu. Altres primeres actrius

PEPETA VALERO **MARIA VILA**

Avui, dimecres, festa de Cap d'Any,

tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a

dos quarts de deu. La grandiosa obra

del mestre dels mestres don Angel

Guimerà,

Jesús que torna

Presentació esplèndida, decorat espectacular, nombrosa comparsa. — Demà, dijous.

JESÚS QUE TORNA

Es despatxa a comptaduria i al Centre de localitats: Plaça de Catalunya, núm. 2. — Telèfon 4017-A.

TEATRE VICTORIA

Avui, dimecres, festiu d'any nou, tarda, a un quart de cinc, i nit, a tres quarts de deu. Colossal programa. Primer: L'opereta en dos actes «La generala»; segon: La joia musical en tres actes «Jugar con fuego». — Demà, dijous, colossal variat. — Dissabte, benefici del bariton Josep Parera.

TEATRE NOU

Avui, dimecres, festiu d'any nou, tarda, a tres quarts de quatre, i nit, a tres quarts de deu. Colossal programa. Primer: «Las mil del alax»; segon: l'èxit dels èxits, «La manera de fer-ho»; tercer: l'òpera en un acte, «La Carmen de la Mullenca». — Demà, dijous, tarda, «La nit alegre»; nit, «La manera de fer-ho» i «La Carmen de la Mullenca».

TEATRE COMICO

CIRCO EQUESTRE
Avui, dimecres, tarda, a un quart de cinc; nit, a tres quarts de deu: **COMPANIA FREDIANI**.

TEATRE APOLO

Companyia dramàtica castellana **ROJAS, CAPARO-PERELLO**. — Avui, dimecres, tarda, a tres quarts de quatre; nit, a un quart de deu. Primer: el drama en 4 actes, «Adúltera y mendiga»; i el drama en 5 actes i quatre quadres, «Juan José».

PALACE CINE

(Empresa Bohemia)
GRAN SALÓ DE MODA. — Avui, dimecres, esplèndid programa, darrer dia de la pel·lícula de l'acreditada marca César

La ira

segona de la gran sèrie d'art, denominada

Els set pecats capitals.

Sessions: tarda de tres quarts de quatre a les sis, i de sis a vuit, i nit de dos quarts de deu a dos quarts d'una. — Demà, dijous, estrena del tercer de

Els set pecats capitals

el títol del qual es

LA GOLA

la protagonista de la qual desempeña magistralment l'emperadriu del Cinema

Francesca Bertini

GRAN SALÓ CINE DORE

Avui, dimecres, festiu d'Any Nou, extraordinàries funcions, tarda, a dos quarts de quatre. Primer: Cinema: Segon: La interessant comèdia en dos actes «Cenación de euna». Tercer: La genial col·lecció **GOYITA**. A les sis, atractiu programa. Primer: cinema. Segon: La preciosa comèdia en dos actes «El amor que

pasa». Tercer: la notabilíssima col·lecció **GOYITA**. Nit, a dos quarts de deu. Fixar-se bé!! programa monstre. Primer: cinema. Segon: La interessant comèdia en dos actes «Doña Clarines». Tercer: la genial col·lecció **GOYITA**. Quart: La preciosa comèdia en dos actes «El amor que pasa». — Demà, dijous, extraordinàries funcions tarda i nit en honor de la genial col·lecció **GOYITA** amb motiu del seu comiat. Tarda i nit: **MAMA: GOYITA: AMOR QUE PASA**

CINE DIORAMA

Avui, dimecres, grandiosos programes. «Lucernas»; «Accions de ferro»; «Pepino i Manicures»; «Charlotte»; «Vi de goss»; Nit, augment de programes «l'or que mata»; «Vindicadors»; «Episodi quint i sis»; «El braç del destí».

¿Dónde están mis hijos...?

COLISEU POMPEIA

Travessera, 2-10, prop Salmeron. Gràcia
Avui, dimecres, dia 1, a les quatre de la tarda, la grandiosa i emocionant obra d'espectacle en 7 actes i 22 quadres, original d'En Josep M. Francés, amb música del mestre don Antoni Catalá.

Els pastorets **Picorol i Faluga** o **Jesús que ve a la terra**.
Detalls per cartells i programes. Es despatxa a comptaduria tots els dies feiners de tres a vuit.

CIRCOL DE SANS

Companyia de sarsuela **CASTILLO-VIVAS**, de la qual en forma part l'eminent primer actor

SALVADOR VIDEGAIN

Tiples

Annetta Arriño i **América Escartín**.
Bariton. **Martínez**, tenor còmic, **NARVARRO**. Gran orquestra i cors. Mestre director, don Julià Viras. — Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de quatre:

Primer, «La Monumental».

Segon, «Los puritanos».

Tercer, «El barquillero».

Quart, «El puñco de rosas».

presentant-hi part en totes el gran actor **SALVADOR VIDEGAIN**. — Despatx de localitats: avui, dia de la funció, des de les deu del matí. Preus baratíssims. — Amb motiu de la vaga d'impressors s'adverteix al públic que no s'anuncia per cartells.

Palau de la Música Catalana

Avui, dia de Cap d'Any, a dos quarts de cinc de la tarda: **CONCERT** per les cobles «Principals», de Perelada, i «Principals», de la Blabal

Audició de sardanes

Primera audició per

IORFEO CATALA

amb acompanyament de les dues cobles de l'obra del mestre Morera «La cançó nostra». — Localitats i entrades a taquilla.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, dimecres, festa d'any nou, gran matinal d'onze a uns. L'èxit colossal «La passatgera» per

Pina Menichelli

Tarda, a dos quarts de quatre i a dos quarts de nou, per sessions; el triomf grandios: «La Passatgera» (exclusiva d'aquest saló), preciosa pel·lícula presentada amb desvelament de luxe i riquesa, interpretació magistral de la més formosíssima artista, **Pina Menichelli**, presentant variats vestits de gran riquesa: «L'Orfena de Montglori», drama interessant; «Revista Pethé». — Nit, programa monstre el triomf més gran del cinema: «La Passatgera», per **Pina Menichelli**. — Demà, «La figura de porcellana», per **Diana Karen**. — Divendres, gran esdeveniment, «Justícia de buida», interessant sèrie, en quatre episodis, el més emocionant que s'ha vist.

Associació de Música de Camera

Dies 3, 4 i 5 gener, presentació a Barcelona, amb tres grans concerts de la

Orquestra Filharmónica de Madrid

Director, mestre **B. PEREZ-CASAS**. Vinduda expressament per aquesta

tres concerts. Programa:

I. Concert: «Eúrion», Weber;

«Ballet suites», Rameau; «Redempció», Cesar Franck; «Séptima Simfonia», Beethoven; Obertura sobre un

tema popular català: **Pahissa**; «Dos nocturns», Debussy; «El príncep Igor», Borodin. — II concert: «Coriolan», Beethoven; «Pervais», d'Indy;

«Ballet suite», Lully; «Simfonia», Chaubon; «L'any mil», Vile; «Pavana», G. Fauré; «Els mestres cantaires», obertura Wagner. — III concert: «Ifigenia en Aulis», Gluck; «El martiri de Sant Sebastià», Debussy;

«Stenka Razin», Glazounoff; «Simfonia del nou món», Dvorak; «Poema Romàntic» (amb la cooperació de l'eminent baix cantant **Masini Pierrali**) **Lamote de Grignon**; «La fugida a Egipte», Berlioz; «Tannhäuser», obertura, Wagner. Exclusivament per als socis. — Inscripcions: Passatge de Sant Josep, lletra E, i Unió Musical Española, abans Dotesio, Portal de l'Angel, 113.

Sala Mozart

Selecte **RECITAL DE GUITARRA** per

A. SEGOVIA

Dimarts, 7 de gener 1919, a les deu nit. Despatx de localitats: «Unión Musical Española», Portal de l'Angel, 113, i al Magatzem de Pianos «Cusó SFA», Canuda, 31.

Frontó Comtal

CARRER DE ROSSELLÓ

(entre Balmes i Rambla Catalunya)

Avui, tarda, a les quatre.

Primer partit a 35 punts.

Vermells: Usobiaga i Charroalde.

Blaus: Guruceaga i Jauregui.

Segon partit a 50 punts.
Vermells: Makala i Teodoro.
Blaus: Irigoyen J. i Argentino.

Frontó Principal Palace

(Antic Teatre Principal)

Grans partits tarda i nit.

Tarda, a dos quarts de cinc.

Primer partit a cistella a 40 punts.

Vermells: Claudio i Ansoia.

Blaus: Ziola i Chileno.

Segon partit a 50 punts.

Vermells: germans Erdoza.

Blaus: Gabriel, Martín i Gómez.

Nit, a un quart d'onze.

Partit a pala a 50 punts.

Vermells: Chistu i Jauregui.

Blaus: Pérez i Gallarta.

Preus de costum.

Demà, nit, Marcellino.

Gran Infern

Musie-Hall de primer ordre (parisense). Marqués del Duero, 71, al costat del Gran Teatre Victoria. — Tots els dies, tarda i nit, grans espectacles. — Entrada lliure. — Preus econòmics i consumicions de marca. — Continuament debuts. — Director artístic, **Gordito**. — En acabar-se l'espectacle grans festes tabarríques, diabòliques, satàniques i luciferistes.

Tots al Gran Infern

ELDORADO

Associació Musical de Barcelona

MATINES LIRIQUES POPULARS

de l'Orquestra Sinfònica de Barcelona, mestre **Lamote de Grignon**. — Quart concert pel dia 5 de gener de 1919, a les onze del matí. Solista, senyoreta **Paquita Madruguera**, piano.

Despatx de localitats: Passatge de Gràcia, 38, dipòsit de pianos.

BON TEMPS

Restaurant special. Bouillabaisse tous les jours, huîtres, poissons et coquillages. 7, Quintana, ouvert la nuit

EDEN CONCERT

Comte del Asalto, 12. Telèf. A 3333

Grans atraccions i festes tabarríques. Programes selectíssims, presentant-hi part

ADELA LULU

Bobinó Restaurant

Comte del Asalto 6. Tel. 2943 a

Cabaret - Concert - Montmartrois

Tots els dies:

Aperitif, Diners et Soupers - Tango

ATRACTIONS MONTMARTROISES

PREUS MODERATS

Refectorium

Concert durant les hores dels dinars i sopars. A dos quarts de set, te dancant i sopars dansants després de mitja nit amb discretes atraccions.

DIVERSIONS PARTICULARES

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA-ROMEA. — Demà, dijous, «Els Pastorets». — Vals a «El Ingenio», Raurich, 6; Sombrereria Gil, Hospital, 16, i Reliòteria Mullor, Bañals de la Presó, 8.

GRANS FLORONCOS

USANT EL

Ungüent Freixinet (o del miracle)

s'obté la curació prompta, radical i completa, de totes les malalties de la pell i teixits subcutanis, especialment en aquelles en que l'objecte primordial és l'extracció de pus o matèria; una vegada obtinguda la curació ja no es reproduirà més el gra, fistula, tumor, etc., per al qual s'havia emprat.

Resultats positius s'obtenen usant aquest miraculós preparat, en tota classe de grans, florons, carbuncle, pustula maligna, peritides, tumors de tota mena, panadís, accessos, escrófuls, tumors de totes espècies, lúpies, ferides incises, llagues, perillons lligats, morens, brians, ulls de poll, picades d'animals, cops i cremades, reumatisme, ferides, de qualsevol classe que aquestes siguin, etc., etc.

80 anys d'èxit: Pot, 2 Ptes.

Dipòsit a Barcelona: Rambla de les Flors, 14

Amb l'augment de 0'50 ptes. es remet a qualsevol punt

d'Espanya per correu certificat

LLAGUES

TUMORS

SALUT FORÇA

Histogénico "PUIG JOFRE"

Premiat pel Congrés Espanyol Internacional

de la Tuberculosis de 1910

Suprem reconeixement pel tractament de totes les **MALALTIES CONSUNTIVES**. Reabilita des de les primeres fases als organismes més agotats.

Amb el seu us es coneixen posseir sempre

Salut, Força, Vigor i Joventut

Quinze anys d'èxits brillantíssims en la tuberculosi

anem, neurastenia, tenint una acció rapidíssima i

especialment en valenciació de les malalties infeccioses.

DIABETIFUGO

(Nom registrat del **VI ANTIDIABETIC PUIG JOFRE**)

Única especialitat: heròtica i infalible: puigals pocs

dies d'emprar-lo, els malalts deixen de sentir totalment

el sucre diabètic, logrant una immediata i radical

curació. (Fórmula aprovada per eminents metges)

De venda ambdós productes, en els punts següents:

Doctor Segal, Rambla de les Flors, 4; Doctor Andreu,

1, Viladot; Vicens Ferrer, Viladot de S. Alaina, i a totes les

farmàcies.

VIGOR JOVENTUT

Més de 6.000 persones

podem justificar avui la perfecció amb que aquest cas s'ha examinat la vista per a l'aplicació de lentes o ulleres. Si vostè té alguna dificultat als òrgans visuals vagi totseguit a

La Optica Medical

on, amb aparells matemàtics, se li

dirà si ha de portar o no lentes, i

sent aquesta operació completa-

ment

El Director i Professorat
DE LA
ACADEMIA COTS

desitgen als seus apreciats deixebles,
ex-deixebles, amics i a llurs famílies.
un feliç ANY NOU

ARCS, 7, PRAL.

Es guanyen fortunes

sabent anunciar bé

El dia 7 de gener es començarà un curs pràctic de Propaganda Comercial (de 7 a 8 nit), a l'Acadèmia Pràctica de Comerç i Idiomes, Vergara, 6, primer. Sol·liciten detalls.

A plassos. Mobles sense DOS RALS setmana. L'única Barcelona que dona més facilitats en el pagament i ven més barat.

Carme, 84-EL CHINO

Catalan

Gentleman

Bookkeeper (double entry) corresponding in the English, French, Italian, Catalan and Spanish languages, would be glad to hear of an engagement. - V. de M. Rambla de Catalunya, 12 4rt. 2.

Pelletteria Francesa

Portal de l'Angel, 5 entl.

PELLS
de totes classes
Boàs ploma

PREUS
sense competència

Estomac
BUDELLS I FETGE

Gastrògeno
GUINART

en centres d'espècies i farmàcies

Vendes

Fundició de ferro en ben i enterrament a l'Administració R. C. Tracte en este.

Calderes

Dues de 100 i 150 litres, metres quadrats, en bon estat, venen. VEU DE CATALUNYA, inicials R. C.

El Confortable Català

especial per a sillons GRAN CONFORT Darrà Bas, 115 Barcelona

Compres

DENTADURES
DENTS

Brillants i alhages

DENTADURES or, plata, platí, rellores, etc. Lo pago a preus més alts que les altres cases. Arcs, 7, quinquè entrant per la Plaça de Santa Anna.

ALHAGES

Or, plata, platí, dentadures usades, compres, pagament que capta cas. Rambla de Catalunya, 1.

Joies, or, plata i platí

Compres, els millors preus Rambla de les Flors, 17 lloc 6

Alhages, Papereies,

brillants, perles, esmeraldes, or, platí, dentadures. Única casa que pot pagar més alts preus que altres. Vergara, 6 (Plaça Reial).

Alhages or, plata, platí, perles i dentadures, es paguen a preus molt alts. Carrer del Cardenal Casañas, 6, 6a planta.

Callicida ESCRIVÀ

Unio remei d'èxit segur

per a

Ulls de Poll i Durícies

De venda en les principals farmàcies
DEPOSITARIS: J. URIACH I C.ª, BRUCH, 49

D. Matarrodona, Dentista

FONTANELLA, 30, 1.ª

desitja a la seva distingida clientela i amics un feliç ANY NOU

Trencats

Avis en son obsequi

Relenció i curació radical en totes edats. Sense operari, amb comoditat, recatadament i aviat. Incertitud totalment: no sofreix engany ni decepció qui únicament accepta lo sancionat per la EXPERIENCIA, reconeguda per LA CIENCIA i reproduït en l'alt PODER JUDICIAL.

GRAN AVENÇ. SUMA PERFECTIBILITAT. Essent de la ma mundat reconeguda per la ciencia l'absoluta eficàcia del tractament no operator de l'AVANT ELS TRIBUNALS DE JUSTICIA, s'era temerari seguir patint trencats d'orella, avui que tot hom qui vol sense la creienta operació ni recidives, sense molesties i anti-gastor es tren al centre de tal dolencia, sense molesties, sofriments i perills bastant les dirigir-se a aquest despatx: **CARLES DEL CASME, NUM. 35, PRIMER. - BARCELONA.**

Pere Marfany

Carme, 8, 1.ª Xuelà, 113

desitja prosper any als seus amics i clients

Sederes - Llaneries - Llencerries

La Ciudad de Sabadell

Sastreria Puncernau

desitja a la seva distingida clientela i als seus amics un feliç Any Nou

Barcelona

Hospital, 107

Comptable català

(partida doble), competent: totes correspondències en català, castellà, francès, anglès, italià; bones referències. Dirigir-se: V. de M. Rambla de Catalunya, número 12, quart, segona, o a la porteria.

MOBLES I TAPISSERIES

Thonet Germans

feliciten als seus clients i l'Any Nou

Pelayo, 40

BARCELONA

Catarro dels nois

L'Any català Borbust, es dirigit als capdells de la medicina per curar en pocs dies la Gonorrea, Bronquitis, totes menes de les oritaries.

Dipòsits: Farmàcia l'autor Carles, Doctor A. dreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

MODES, Carme Suñé

Call, 19

Desitja un feliç i prósper ANY NOU a la seva distingida clientela

JOAN SIMON

BANYS NOUS, 8

desitja a la seva distingida clientela feliç i prósper ANY NOU

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Molt lo que's necessita per a festes
Antiga Casa. T. COSTAS, Palla, 131 15 pral.

Camiseria - Corbateria - Roba de taula

Rodríguez i Ferrer

Boqueria, 38

desitgen a llur clientela i amics feliç i prósper ANY NOU

Avisos

Per exportació necessitem teixits corrents de totes classes camises, calçotets, gèneres de punt, calcat, etc.

Ofertes, American Styles, S.A.
Colon, 9 - VALENCIA

Francés

Per Professors parissos.
PELAYO, 24, segon, 2.

ACADEMIA PRÀCTICA
(Exclusiva per a majors d'edat).

Per tres pessetes més

MECANOGRAFIA

Des de sis pessetes més

LLINGÜES VIVES

Mètode directe, per professors experts estrangers.

REFORMA de LLETRA

Nordamericana, ardon d'illa, gòtica

ORTOGRAFIA PRÀCTICA - CORRESPONDENCIA - TAQUIGRAFIA.

CALCULS MERCANTILS - ARITMÈTICA

TENEDORIA DE LLIBRES per partida doble - **COMPTABILITAT** mercantil, industrial, bancària, burlesca - **TÍTOL de Tenedor de Llibres**, prova examen de suficiència.

Ensenyament també per correu-postal.

Les classes per a SENYORETES en local especial

Les lliçons son individualitzades i d'assoliment independent.

Aquesta Acadèmia completa amb professors especialistes per a donar classes

A DOMICILI

TRADUCCIONS COPIES A MAQUINA

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

Arreglo de llibres de comptabilitat, formació d'inventaris, obertura de llibres ajustant-se al Codi de Comerç.

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya

VERGARA, 6, PRIMER tocant a la Plaça de Catalunya